Cutezătorii

51

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI 19 DECEMBRIE
1968, ANUL II (65)

MINI-TEHNICUS ÎN INIMA TUTUROR

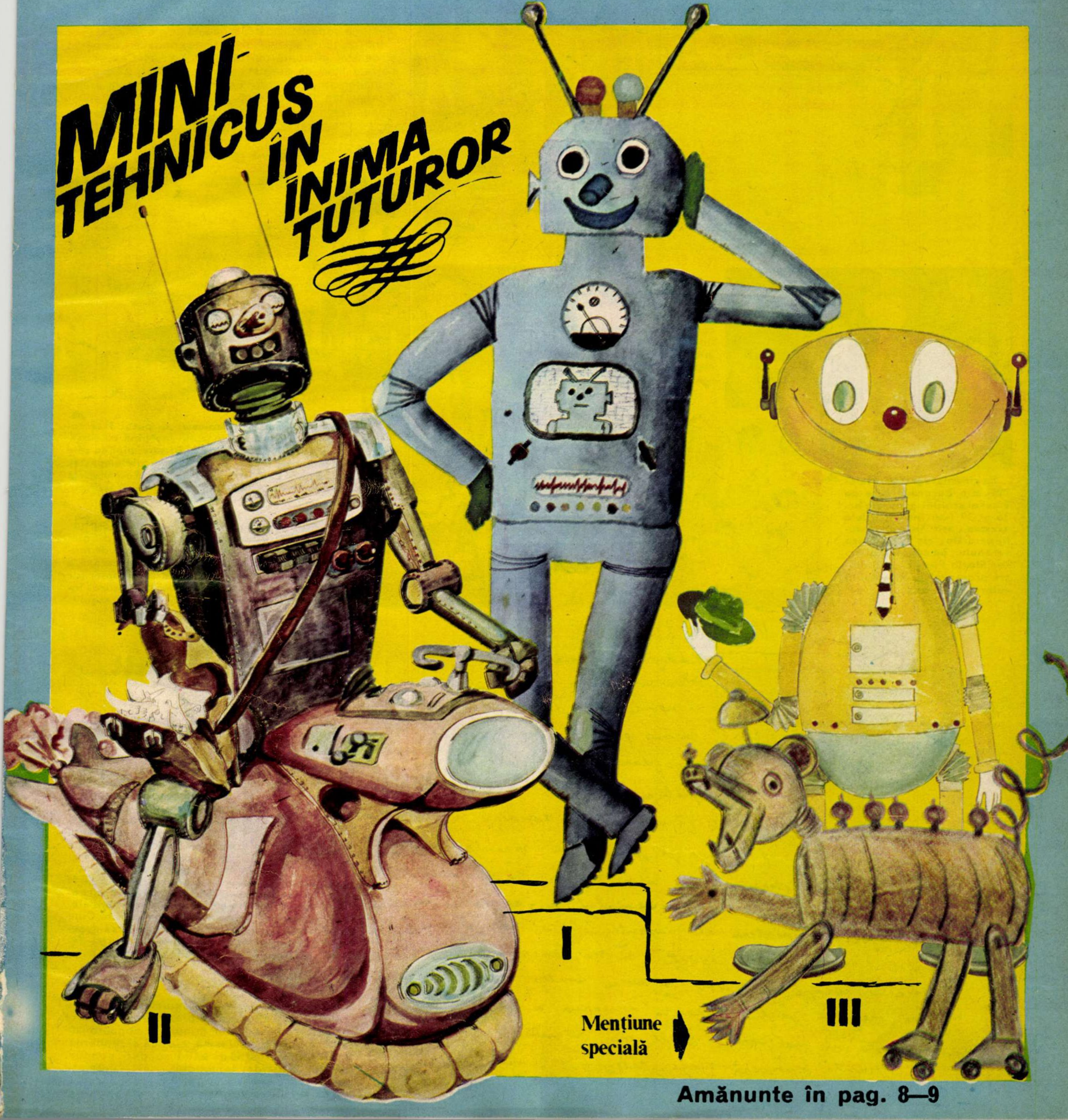

I
II
III
Mențiune specială

Amănunte în pag. 8—9

ECRAN

OMAGIU EROILOR PROLETARIATULUI

Comemorarea eroicelor lupte muncitorești din decembrie 1918 a prilejuit, pretutindeni în țară, manifestări ce au omagiat eroii proletariatului, care, acum 50 de ani, s-au ridicat împotriva exploatării și asupririi, înscriind în istoria poporului nostru o pagină de glorie.

Într-un cadru solemn, în prezența conducerii de partid și de stat în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, de față fiind de asemenea vechi militanți ai mișcării muncitorești, muncitori tipografi, participanți la evenimentele din 13 decembrie 1918, delegați ai oamenilor muncii, pionieri, au fost depuse coroane de flori la placa comemorativă din Piața fostului Teatru Național.

◆

▲ **Recent, locuitorii Capitalei au putut face cunoștință cu evoluția tiparului începînd cu tiparnița diaconului Coresi, de la Brașov, pînă la cele mai moderne mașini de tipărit din zilele noastre Expoziția «Evoluția tiparului în România» a fost deschisă în sala de marmură a Casei Scînteii.**

▲ **La cinematograful «Melodia» din București sute de elevi ai școlilor generale nr. 36 și 39 l-au întîlnit zilele acestea, atît într-un însuflețit dialog cît și pe pînza ecranului, pe cunoscutul actor Florin Piersic, unul dintre protagoniștii filmului în culori «Columna».**

O ilustrare grăitoare a clasicului dicton «Mens sana in corpore sano»: echipa de copii a secției de judo de pe lîngă A.S. Dacia din Orăștie, antrenată de entuziastul instructor G. Bojica. ▼

◀ Vișan Cristofor, **de la Școala generală nr. 4 din Piatra Neamț — «unul dintre cei mai mici, dar și mai talentați soliști vocali de muzică populară, remarcat la faza județeană a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor», cum îl recomandă autorul fotografiei, profesorul Emil Bucureșteanu.**

Pe aripile Vacanței...

Radioasă, aducătoare de bucurii, Albă-ca-Zăpada tuturor străduințelor și nostalgiilor de elev ne-a închis penarele, ne-a smuls ghiozdanele. Încîntată că nu ne grăbim îndeajuns, a început să ne mitralieze cu bulgări de zăpadă, să ne expedieze în tabere sau la bunici, să ne alunge pe patine, în săniuțe sau pe schiuri, să ne împletească bice și să ne trimită cu plugușorul... Dar cine, vreodată, s-a lăsat amenințat cu corigența la aceste importante materii ale vacanței? Dacă știți vreunul, trimiteți-l la noi, la redacție, să ne dea o mînă de ajutor. Fiindcă se apropie Anul Nou, și avem multă bătaie de cap să vă pregătim pentru vacanța de iarnă și revelion numere de revistă cît mai vesele și cît mai interesante.

— Vacanță frumoasă, dragi „cutezători"! —

Mihai Negulescu

Cutezătorii RADAR

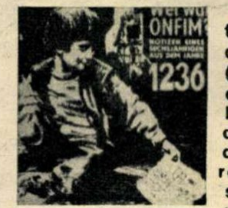

Arheologii care fac săpături în «straturile orașului» din vechiul Novgorod (U.R.S.S.) au avut de curînd o revelație deosebită. Ei au descoperit o dată cu cele peste o sută de ateliere meșteșugărești, o serie de străvechi scrisori și acte pe coajă de mesteacăn. Mai interesant, este faptul că un teanc întreg de asemenea scrisori datînd de la începutul secolului al XIII-lea, aparțin unui copil pe nume Onfim pe care vi-l prezentăm alături, în viziunea unui artist contemporan. Cînd se plictisea de scris, băiatul se apuca să deseneze oameni și animale. Judecînd după desene, grafologii au stabilit că Onfim avea șase ani.

Nu de mult, iubitorii de muzică ai orașului Belgrad și ai altor cîteva orașe din Iugoslavia au fost auditorii unor minunate concerte de muzică corală preclasică, clasică și modernă. Interpreții au fost 40 de băieți suedezi, conduși de prof. Algardo, fondatorul acestei formații corale, care și-a cîștigat o mare popularitate atît în Suedia cît și în alte țări europene.

O GRĂDINĂ ZOOLOGICĂ DIN... LEMN?

DA!

SPUN

Cutezătorii

În valea pîrîului Ibrancanilor din județul Suceava, se află satul Holohoșca. În timpul excursiilor prin pădure elevii școlii de aici strîng rădăcini și crengi de fag, brad sau

molid, cu forme zoomorfe. Aceste rădăcini cu figuri de animale ajută micilor sculptori la modelare. Cu ajutorul unui briceag, rădăcinile prind, în miinile lor, formele și chi-

(Continuare în pag. 6)

CIBERNETICIENI LA 13 ANI?

DA!

SPUN

Cutezătorii

Și o dată cu ei, răspund prompt și competent membrii primului cerc tehnic de calcul din țară. Acest interesant cerc ființează la Școala generală nr. 2 din Cluj. Membrii ei încep încă de pe acum să-și formeze o gîndire matematică, să se deprindă cu terminologia nouă apărută în urma utilizării pe scara mondială a calculatoarelor. Ei învață chiar să alcătuiască programe simple pentru o mașină de calcul.

În mijlocul pionierilor ciberneticieni, vin prestigiuoși oameni de știință din Cluj, bucuroși că pot ajuta pe cei mai tineri să pătrundă în tainele matematicii moderne.

PENTRU VACANȚA VOASTRĂ DE IARNĂ UN NOU

CONCURS

PALETA DE AUR

Cutezătorii

CONDIȚII DE PARTICIPARE

Pot participa la concurs toți cititorii noștri. Părinții, bunicii, frații mai vîrstnici sînt admiși în afara concursului, urmînd a primi diplome speciale.

SUBIECTELE

a. «Maratonul fanteziei». (Compoziție, portret sau peisaj de anticipație, din viitorii o mie de ani: *1* ianuarie *1969*, ora *0.*–*31* decembrie, anul *2969*, ora *24*)

b. Copertă pentru «Cutezătorii» (pe orice temă vi se pare că s-ar potrivi pe frontispiciul revistei voastre).

c. Obiceiuri populare din ținutul natal.

PREMIILE

PREMIUL I — «Paleta de aur»: o trusă completă de pictură (șevalet, paletă, pensule, uleiuri etc.)

PREMIUL II — «Paleta de argint»: un aparat de proiecție diascop și o trusă de 6 casete cu diafilme (reproduceri din muzee, monumente de artă).

PREMIUL III — «Paleta de bronz»: un aparat foto cu *6* filme color.

25 mențiuni constînd în albume cu reproduceri de artă, truse de acuarele, uleiuri, tușuri colorate, abonamente pe cîte un an la revista «Cutezătorii» etc.

❋

Subiectele pot fi tratate în orice tehnică, în acuarelă, în tempera, în ulei, în tușuri. Se primesc de asemenea, gravuri, colaje de hîrtie sau pînză, intarsii în lemn sau metal, pictură pe sticlă, ceramică ș.a.m.d.

Lucrările vor fi semnate citeț. Știți doar cîtă bătaie de cap au dat muzeografilor operele fără semnătură!

Rezultatul concursului va fi publicat la începutul lunii februarie.

Cele mai bune lucrări vor fi reproduse la rubrica noastră «Galeriile de artă Cutezătorii».

Așteptăm lucrări pline de fantezie și lirism, dar și imagini umoristice.

SUCCES TUTUROR!

CONCURSUL SE VA DESFĂȘURA ÎNTRE 21 DECEMBRIE 1968 (DUPĂ ULTIMA ORĂ DE CURS A TRIMESTRULUI I) ȘI SE ÎNCHEIE LA SFÎRȘITUL VACANȚEI DE IARNĂ. CU 10 MINUTE ÎNAINTEA PRIMEI ORE DE CURS DIN TRIMESTRUL AL II-LEA.

DESENELE VOR FI TRIMISE PRIN POȘTĂ, PE ADRESA REDACȚIEI, CU MENȚIUNEA «PALETA DE AUR».

ZECE ANI DIN ISTORIA ZBORULUI ROMÂNESC

1926-1936

COSTIN JUREA

DACĂ LA ÎNCEPUTURILE AVIAȚIEI CONSTRUCTORUL UNUI APARAT ERA ȘI PILOTUL LUI, O DATĂ CU RĂSPÎNDIREA ZBORULUI CONDUCEREA AVIONULUI DEVINE CEEA CE ESTE ASTĂZI: O PROFESIE DE ÎNALTĂ RESPONSABILITATE MORALĂ ȘI TEHNICĂ, O ARTĂ INGINEREASCĂ ȘI SPORTIVĂ DE PRIM RANG. DUPĂ CE A PREZENTAT CITITORILOR SĂI PE CEI MAI MARI CONSTRUCTORI AVIATICI ROMÂNI, DE LA TRAIAN VUIA ȘI AUREL VLAICU PÎNĂ LA CONTEMPORANII NOȘTRI HENRI COANDĂ, ELIE CARAFOLI, RADU MANICATIDE, REVISTA «CUTEZĂTORII» PROPUNE CITITORILOR SĂI CÎTEVA SPICUIRI DIN ISTORIA ZBORULUI ÎN ȚARA NOASTRĂ.

12 septembrie 1926. Căpitanul aviator George Bănciulescu, (foto 1) concurînd la raidul pentru cupa Bibescu pe traseul București-Paris-București, cu o singură escală, la capătul liniei, pentru alimentare, ajunge primul la Paris. La întoarcere însă, din pricina ceței, «Potez-ul 25» pilotat de el capotează de piscul Rymarov, în Cehoslovacia. Coechipierul său, mecanicul Ion Stoica, moare. Lui George Bănciulescu i se amputează, de la gleznă, ambele picioare. La un an de zile după accident, în primăvara anului 1927, marele invalid își reîncepe activitatea aviatică, fiind primul din lume care a pilotat cu proteze la ambele picioare.

Ales în unanimitate secretar general al Aeroclubului Român, George Bănciulescu organizează raiduri continentale și intercontinentale, la care ia parte. Și tot prin strădania lui iau ființă școlile de pilotaj ale tinerei noastre aviații civile.

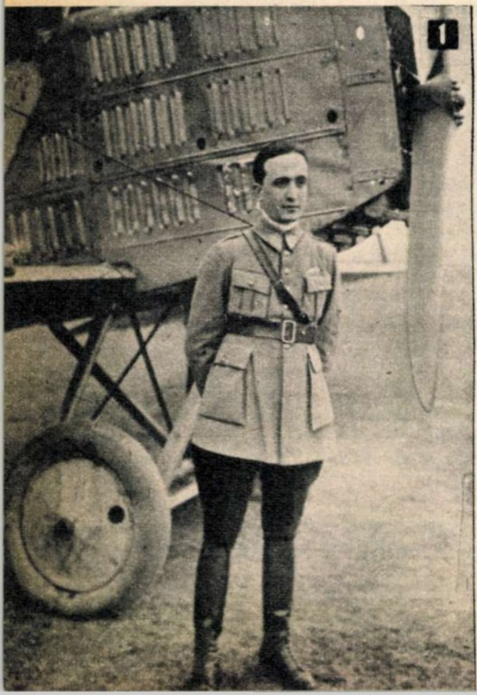

1

În septembrie 1927, Romeo Popescu stabilește, cu un avion «Goudron Lesseure», recordul de înălțime al României: 9 403 m. La 21 noiembrie 1928, același as al aviației, încercînd să doboare recordul mondial de înălțime al timpului: 11 700 m, se înalță în zbor deasupra aerodromului «Vila Coublay», de lîngă Paris, pînă la 10 512 m. Survine însă o defecțiune tehnică la alimentarea aparatului cu oxigen și pilotul este nevoit să întrerupă zborul.

Anul 1929 înregistrează o nouă victorie de mare prestigiu. În concursul aviatic internațional al Micii Înțelegeri și al Poloniei, formația celor șase avioane ce purtau pe aripi cocarda tricoloră a României cîștigă trei cupe. Primii doi sînt clasați piloții români George Ștefănescu și Eugen Pârvulescu.

La 19 iunie 1930, același căpitan Eugen Pârvulescu execută, pe aeroportul Pipera, primul zbor pe spate din România.

În 1931, George Bănciulescu organizează și conduce Raidul prieteniei popoarelor Europei, ducînd, împreună cu cele trei echipaje care iau parte la zbor, salutul poporului român de la București la Belgrad, Zagreb, Udine, Bologna, Neapole, Foggia, Ravena, Milano, Nisa, Marsilia, Barcelona, Alicante, Granada, Lisabona, Madrid, Pau, Tours, Paris, Londra, Bruxelles, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt, Berna, Augsburg, Viena, Praga, Berlin, Danzig, Torun, Varșovia, Lemberg, Cracovia.

Tot în 1931, Romeo Popescu, într-un celebru zbor de performanță executat deasupra Bucureștiului, stabilește recordul național de durată: 21 de ore (foto 2, 3).

În același an, căpitanul aviator Eugen Pârvulescu execută, traversînd douăsprezece frontiere în 49 de ore și 55 de minute, un zbor de 9 715 km cu 30 de aterizări pentru alimentarea avionului.

Anul 1931 a adus aviației noastre o pierdere ireparabilă: încercînd să doboare recordul mondial de viteză cu un avion de vînătoare I.A.R., asul Romeo Popescu moare eroic, la 9 decembrie (foto 4). O zi de doliu național a marcat durerea poporului.

Bogatul an 1931 nu avea să apună însă fără a lansa pe orbita celebrității noi forțe ale aviației românești. Pilotul Ion Ghica, la manșa avionului S.E.T.-31 zburînd 150 de ore în 17 zile, parcurge cei 25 000 de km ai celebrului său raid București-Saigon-București. Un an mai tîrziu, parașutista Smaranda Brăescu, participînd, în S.U.A., la zborul de probă tehnică al unui nou tip de avion american, s-a lansat cu parașuta

5

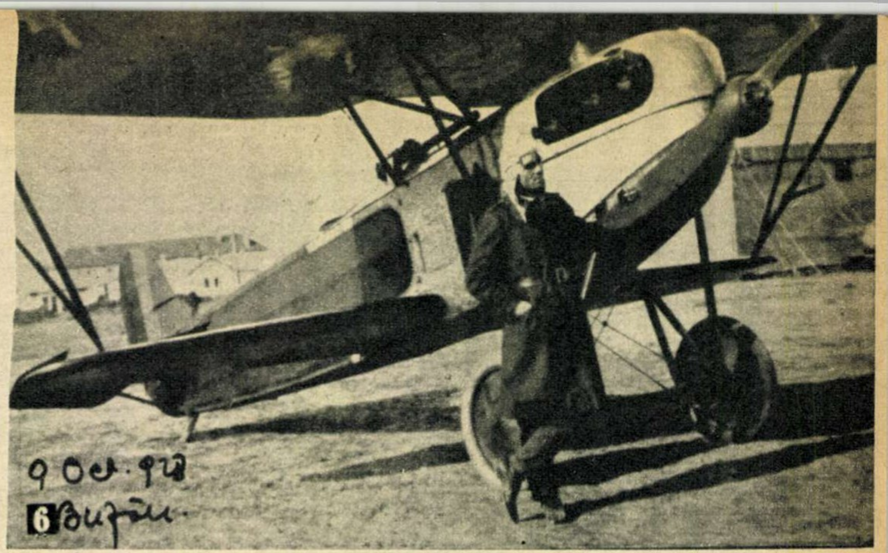

6

de la 6 929 m înălțime, devenind prima femeie din lume campion mondial absolut de parașutism. Tot în 1932, piloții români Mihail Pantazi și Gheorghe Grozea au înscris, la manșa unui hidroavion românesc I.C.A.R., în ziua de 2 octombrie, un nou record mondial de durată pentru hidroavioane ușoare cu circuit închis: 12 ore și 2 minute.

Din îndemnul lui George Bănciulescu, la 23 octombrie 1933, trei echipaje conduse de neînfricatul cuceritor al văzduhurilor africane, pilotul Petre Ivanovici (foto 5, 6), decolează de pe aeroportul Băneasa într-un zbor științific pe deasupra Continentului Negru, aterizînd la Mala-Kala, aproape de ecuator. Cele trei avioane românești, pilotate, alături de conducătorul expediției, de Mihail Pantazi și Gheorghe Olteanu, s-au reîntors la 17 noiembrie, după un zbor de 10 520 km în condiții de pionierat.

În octombrie 1934, George Bănciulescu pilotează primul monoplan românesc de raid, doborînd un record de viteză în vreme ce parcurge cei 2 400 km dintre București și Varșovia în 9 ore și 30 minute.

Anul 1935 acoperă de glorie, cu prilejul unor mitinguri aviatice de răsunet, celebra escadrilă de înaltă acrobație Dracii roșii, compusă din Petre Ivanovici, Max Manolescu și Mihail Pantazi (foto 7).

Tot în 1935, în cadrul Federației Aeronautice Internaționale, aviația franceză cere sprijinul marelui invalid George Bănciulescu pentru găsirea unui nou drum aerian spre Madagascar. La 8 martie, pilotul român decolează de pe aerodromul Meaulte (Paris) pe un «Potez-56» bimotor, avînd ca pasager la bord pe Valentin Bibescu, președintele Federației. Avionul zboară spre Casablanca, trecînd prin Oran, Alger și Tunis, apoi traversează pentru prima dată în lume lacul Langou pînă la Bangui. De aici trece prin Nil Guba, stabilind noul drum aerian către Madagascar și revine prin Kartum, Adis Abeba și de-a lungul Nilului pînă la Cairo. În capitala Egiptului, înainte de a-și lua zborul spre patrie, bolnav de o gripă africană, moare, intoxicat cu medicamente, cel care, pilotînd cu proteze la ambele picioare, efectuase un raid intercontinental de peste 23 000 de km, zburînd prin văzduhuri nestrăbătute încă.

Urmîndu-i pilda, neînfricatul cuceritor al văzduhului Africii, Petre Ivanovici, născut la Băilești, pe plaiurile Olteniei, decolează la 3 ianuarie 1935, de pe aeroportul Băneasa,cu un avion monoplan I.A.R. construit de tînărul absolvent al Politehnicii din București, inginerul astăzi academician Elie Carafoli, binecunoscut cititorilor revistei «Cutezătorii». Luînd la bord pe cel de-al 500-lea pilot brevetat de el: Irina Burnaia, Petre Ivanovici pornește să traverseze Africa în zbor pînă la Entebee, aterizînd victorios la începutul lunii martie pe aerodromul Băneasa, după un zbor de 16 000 km realizat fără parașute. În același an, în fruntea unei formații de 3 avioane românești, același pilot execută raidul București-Capetown-București, parcurgînd 23 000 km într-un zbor de 149 ore și 10 minute...

Tot în 1935, pilotul Ion Culluri execută primul zbor din lume cu Stabiloplanul (avionul fără coadă), creație a inventatorului și constructorului român Filip Mihail.

Doi ani mai tîrziu, pilotul român Alexandru Papană obține primul loc la toate concursurile de acrobație din S.U.A., iar la întrecerea de la Miami (Florida) cucerește Cupa celor două Americi.

George Bănciulescu, Romeo Popescu, Petre Ivanovici, Alexandru Papană, Smaranda Brăescu. Sînt numai cîteva dintre numele pe care iubitorii zborului nu pot să nu le țină minte. Deoarece, în umbra oricărui reactor ce fulgeră astăzi pe cerul țării noastre, privirea care știe să vadă ghicește aripile înaintasilor.

7

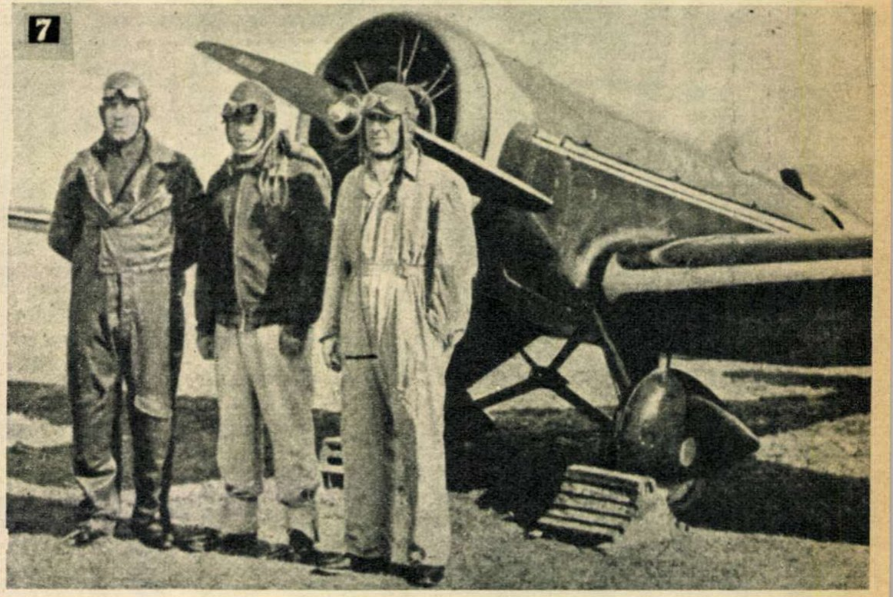

2

3

4

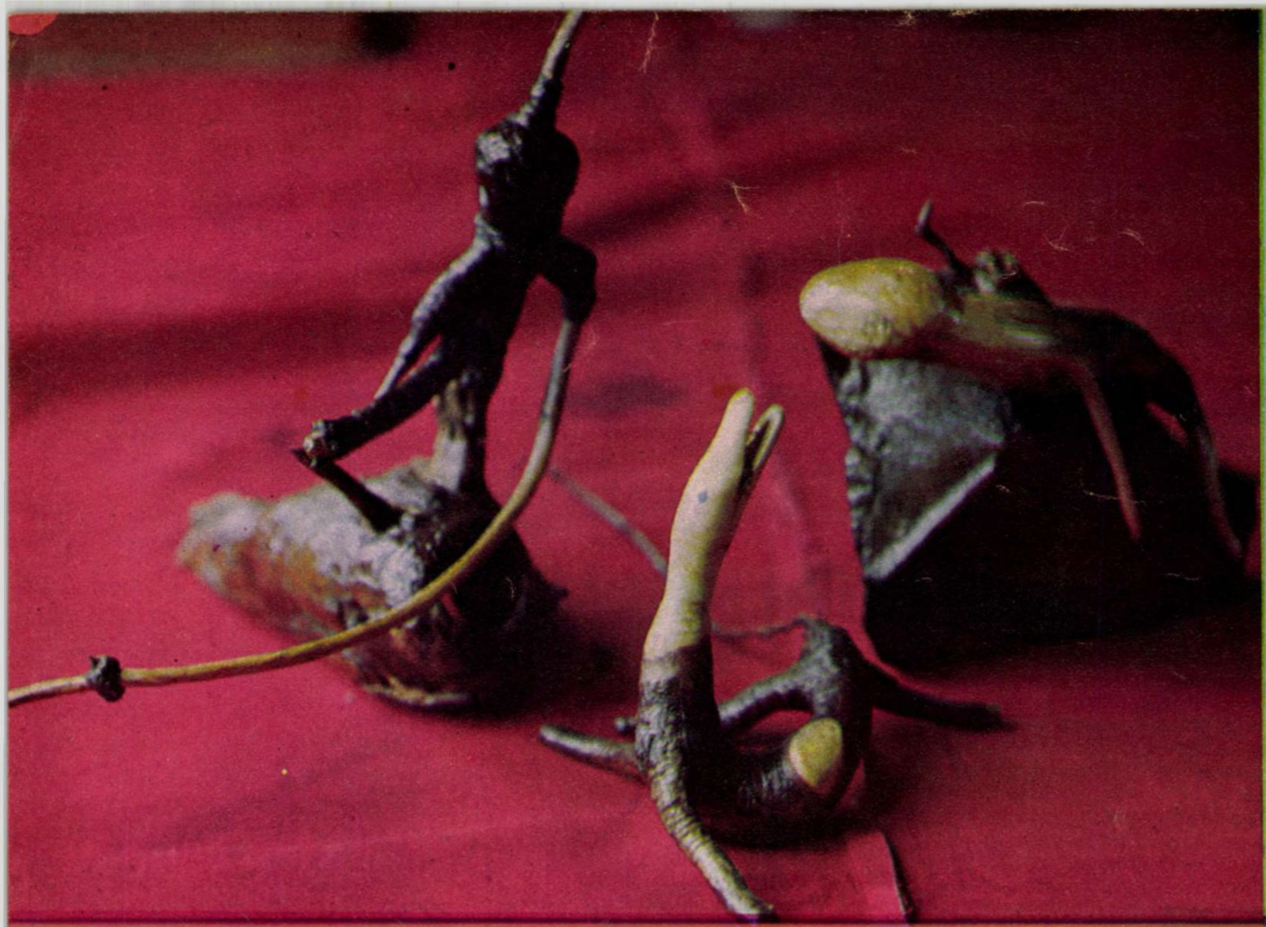

(Urmare din pag. 3)

purile animalelor gata să se ducă în pădure, acasă la ele. După modelare figurinele sînt «îmbrăcate» cu un strat de lac şi apoi aşezate pe cîte un piedestal. Asa au reuşit elevii şcolii din Holohoşca — Ionescu Aurelian, Hîrceag Leonte, Lateş Paraschiva, Coca Aurelia — să întocmească, din rădăcini şi

crengi, o adevărată grădină zoologică compusă din cîini, pisici, şerpi, crocodili, girafe. Modelarea în lemn este pasiunea copiilor din Holohoşca, pe care şi-o realizează în orele libere, în cadrul cercului de sculptură în lemn, existent în şcoală. Vă prezentăm azi cîteva din lucrările lor.

Din Borşa, de la părinţii noştri, un călduros salut tuturor «Cutezătorilor».

Sub brazii înalţi ai satului nostru, înconjuraţi cu dragoste de iubiţii noştri dascăli, surîdem încrezători viitorului.

În sat la noi

FOTOREPORTAJ DE
TUTILĂ NICUŞOR
Şcoala generală
Borşa, Jud. Cluj

Pe cărarea îngustă care şerpuieşte domol prin lanul de grîu din dealul Crestăii, cîţiva copii în frunte avîndu-l pe bade Ioane care-şi poartă destul de uşor cele 78 de primăveri, ne înapoiem de la stînă mergînd încet spre casă.

Pe muchea dealului poposim pentru a ne odihni. Privim satul nostru-Borşa aşezat pe firul apei cu acelaşi nume şi înconjurat de dealurile Crestaia, Dăbîcu, Ciumăfaia şi Tonei. Frumoasă aşezare! Pare a fi un leagăn verde de mătase presărat cu ciupercuţe majoritatea roşii — casele noastre noi cu acoperişuri de ţiglă. Coborîm spre şoseaua asfaltată şi-l urmăm pe bade Ioane care povesteşte despre istoricul satului. Noi îi punem întrebări, iar el răspunde rar şi închegat, clădirea aceasta mare unde astăzi este spitalul a fost castelul baronului Bamfi. În pivniţele ei încătuşaţi cu fiare grele au pătimit borşenii care nu voiau să facă clacă pe miile lui de hectare.

Astăzi, pe întinsele ogoare ară tractoarele noastre, iar toamna, rodul bogat umple hambarele harnicilor gospodari din Borşa.

Şi ce mîndreţe de case noi, curate, luminoase stau împotrivă căsuţei vechi în care altădată domnea sărăcia şi amarul. Dintre ele se înalţă clădirea impunătoare a căminului cultural şi şcoala noastră nouă, unde 500 de elevi primesc lumina şi înţelepciunea cărţii.

Iată şi o imagine care înregistrează un moment plin de căldură din primii ani de şcoală: noi alături de educatorii noştri.

Cutezătorii

VĂ RECOMANDĂ:

FILM

SUPERAUTOMATUL — o producție ceho-franceză — este un film care te cheamă prin fantezia pe care o desfășoară de la început și pînă la sfîrșit. Cu ajutorul unui aparat magic, doi puști au prilejul să trăiască cele mai fantastice aventuri. Dorința lor de a fi primii călători în Lună se realizează pe loc, dar, evident, nu fără peripeții.

SCURT METRAJE

Am ales pentru voi:

DOMNIȘOARA VRĂJITOARE — aventurile unei particule de izotop radioactiv.

MIRAJ — un basm plin de tîlc, lucrat în cartoane decupate.

(Ambele sînt producții ale Studioului Animafilm).

TIPĂRITURI

A FI PIONIER este un nou titlu cu care s-au îmbogățit, de curînd, rafturile librăriilor.

Dezbaterile despre curaj și eroism, modestie și demnitate, despre învățătură și raporturile cu profesorii, povestirile pline de acțiune care le completează constituie o lectură care prinde pe cititor

A fi pionier

CALENDARUL ELEVULUI 1969. Păstrînd caracteristicile specifice oricărui calendar, mai cuprinde în plus multe și variate noutăți din țară și din întreaga lume, precum și jocuri, curiozități etc.

DIN PROGRAMUL EMISIUNILOR RADIOFONICE

IANCU JIANU este un serial în care veți putea urmări în fiecare duminică, la ora 19,30, pe programul I faptele de vitejie ale vechilor haiduci.

AGENDA PIONIERULUI, rubrică de actualități pionierești, o puteți asculta zilnic, la ora 7,25, pe programul I.

REALIZĂRI ALE ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII din țara noastră, este un radiodocumentar din cadrul emisiunii **Vreau să știu.** Se va transmite la 28 decembrie, ora 10,20 (programul II).

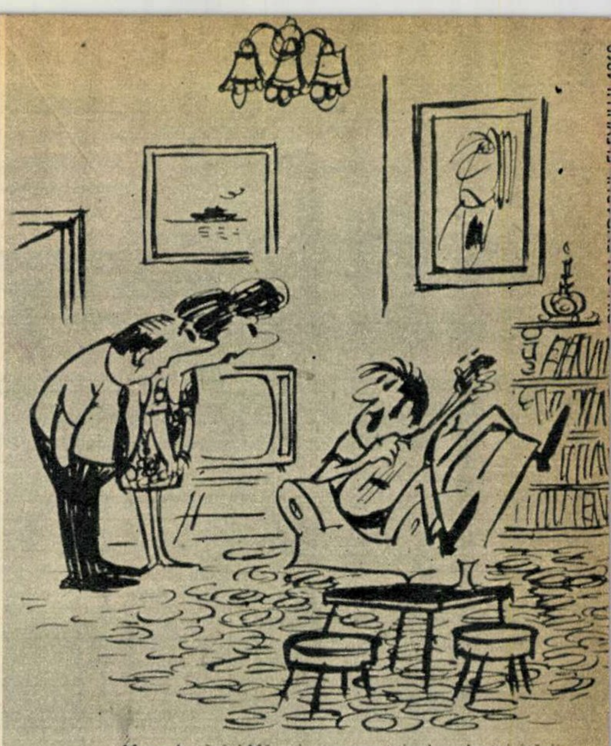

— M-am hotărît! Mă voi consacra tainelor electricității, secția chitară.

(desen de MATTY)

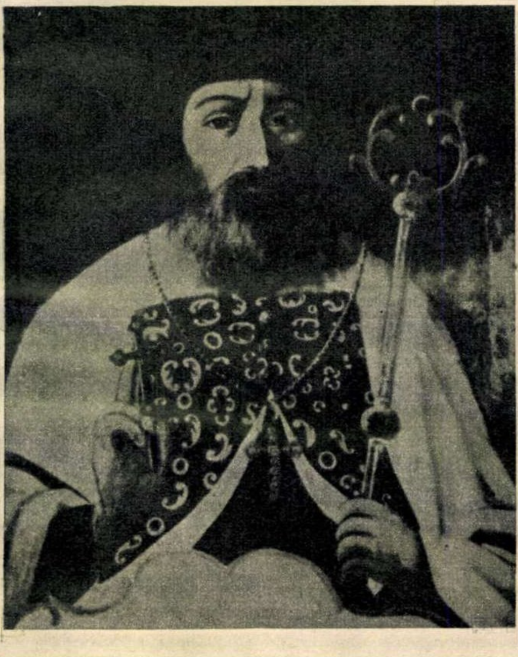

CTITOR AL POEZIEI ROMÂNEȘTI

DOSOFTEI

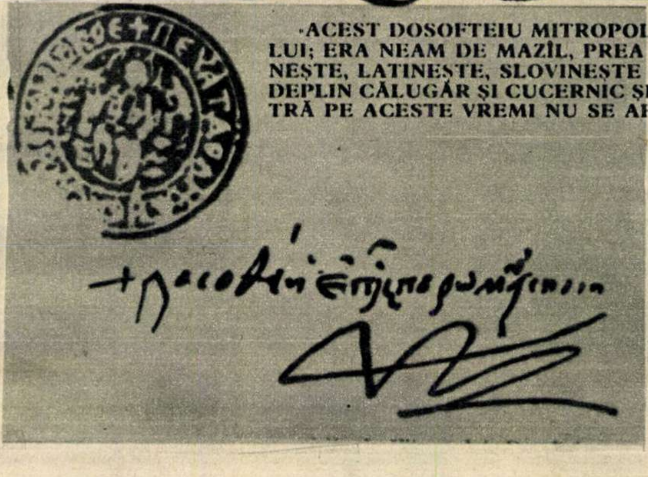

> «ACEST DOSOFTEIU MITROPOLITUL NU ERA OM PROST DE FELUL LUI; ERA NEAM DE MAZÎL, PREA ÎNVĂȚAT; MULTE LIMBI ȘTIA, ELENEȘTE, LATINEȘTE, SLOVINEȘTE ȘI ALTE. ADÎNC DIN CĂRȚI ȘTIA, ȘI DEPLIN CĂLUGĂR ȘI CUCERNIC ȘI BLÎND CA UN MIEL; ÎN ȚARA NOASTRĂ PE ACESTE VREMI NU SE AFLĂ OM CA ACELA».
>
> ION NECULCE

Se împlinesc 275 de ani de la moartea lui Dosoftei, unul din cei mai mari cărturari români și întîiul nostru poet în adevăratul înțeles al cuvîntului. De numele său se leagă una din cele mai însemnate reforme petrecute în cuprinsul culturii noastre din epoca feudală: introducerea limbii române în locul slavonei în cultul bisericesc, biserica devenind astfel un mijloc de difuzare în mase a limbii române, cultivate de cărturari. Astăzi noi prețuim în Dosoftei mai ales pe poet. El a tradus în versuri Psaltirea, dar a compus și stihuri originale. Eminescu, Arghezi, l-au citit și prețuit mult pe marele lor strămoș din veacul al XVII-lea.

Ne aflăm în anul 1666... Se vorbește de mult că episcopul are o taină. Stă noaptea tîrziu, pînă spre dimineață, înconjurat de cărți, mai ales una, unde nu se scrie pe toată pagina, ca în cărțile obișnuite, ci rîndurile sînt neterminate și așezate unul sub altul. Un alt călugăr, mai citit, se uitase chiar o dată printre cărți și descoperise taina: «Vlădica Dosoftei tălmăcește în stihuri cîntările regelui David»... Traducînd Psaltirea, pe care avea să o tipărească mult mai tîrziu, în 1680, Dosoftei simțise cum se naște în el chemarea de a da aripi cuvintelor și a le rîndui în stihuri.

Din stih în stih, din psalm în psalm, în ani de muncă, «*precum am putut mai frumos*» zicea el, Dosoftei a tălmăcit încă o dată Psaltirea, mai exact, a transpus în versuri textul în proză tălmăcit anterior din slavonește. Și-a luat ritmurile din cîntecele populare, turnînd gîndurile și simțămintele regelui David în imaginile, gîndurile și simțirile țăranilor moldoveni. Manuscrisul frumos scris și împodobit cu o dedicație către Gheorghe Duca Vodă, era ceva neprețuit. *Era piatra de temelie a poeziei culte românești, strălucită îmbinare a tot ceea ce adunase din cărți străine și din viața poporului său.*

1673... Au venit trimișii de la Uniev, din Polonia. Aduc, proaspăt ieșite de sub teascurile tipografiei de acolo, o carte, pe care în anii din urmă Dosoftei o șlefuise mereu pe manuscrisul ce nu mai apucase a-l da voievodului, între timp mazilit. Pe foaia de titlu stă scris: *Psăltire... pre versuri tocmită în cinci ai cu osîrdie mare de smeritul Dosoftei, mitropolitul de Țara Moldovei.* Cărturarul ajuns acum pe treapta cea mai înaltă a ierarhiei bisericești luă în mînă cartea și privi înduioșat. Da, în limba enoriașilor săi țărani și tîrgoveți, se potrivește foarte bine marea poezie a psalmilor. Această tălmăcire românească — el n-avea de unde să o știe atunci — este una din cele mai frumoase din cîte există!

1693... Decembrie. În cetatea Stryi de lîngă Jolkiev, un om slăbit de boală și de bătrînețe, dogorît de dorul țării sale, se pregătește să moară. Privește o ultimă dată în urmă și-și plimbă ochii pe polițele unde stau rînduite cărțile traduse și tipărite de el. O parte din gîndul său fusese împlinit: tipărise în 1679 *Liturghia* în românește, apoi *Molitvelnicul* în care erau toate rugăciunile ce le citește preotul credincioșilor, așa încît de aci înainte limba românească însoțea pe om de la leagăn la mormînt. Dar bucuria cea mai mare o avusese cîndva, auzind pe colindătorii din Iași care, fără a mai ști cine e autorul, cîntau versuri din Psaltirea sa! Opera lui intrase adînc în temeliile ființei naționale a poporului său...

Cu gînduri de pace și belșug pentru țara sa a închis ochii, la 13 decembrie 1693, acela pe care marele B.P. Hașdeu l-a numit, pe drept, părintele poeziei românești...

DAN ZAMFIRESCU

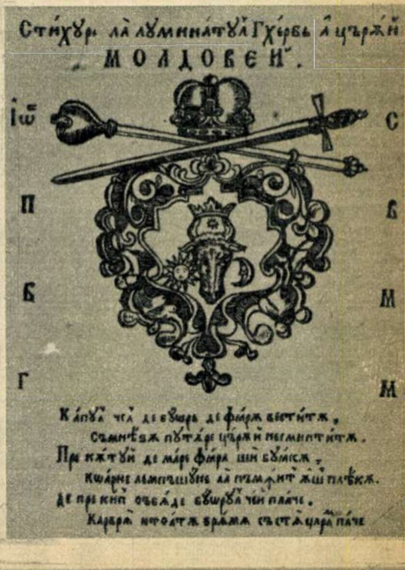
МОЛДОВЕЙ
Іѡ
С
П
В
Б
М
Г
М

Stema Moldovei cu versurile lui Dosoftei din Psalti

Minitehnicus în inima tuturor

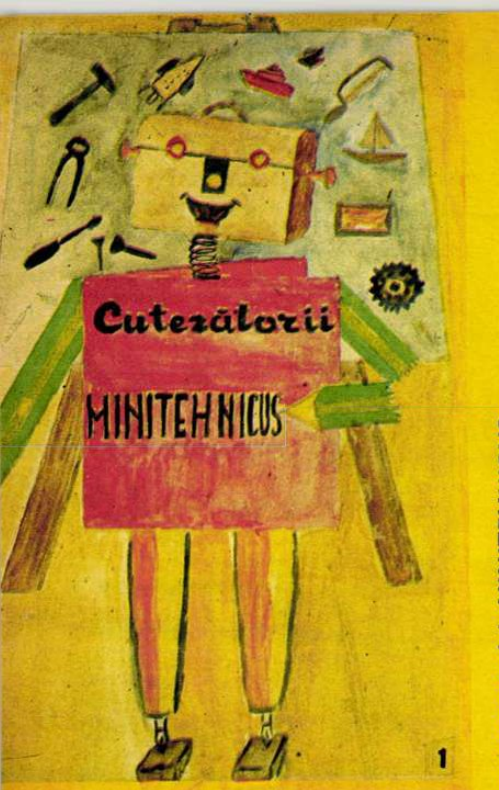

1

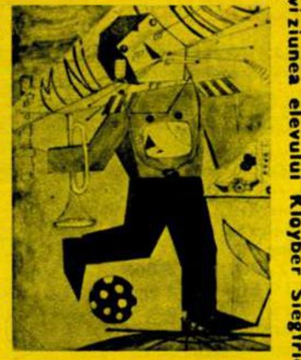

«Colegul Minitehnicus» în viziunea elevului Kloyber Siegfried, cîștigătorul ediției trecute a concursului «MINITEHNICUS».

—Da, am fost foarte dezorientați în dimineața aceea! Închipuiți-vă, venind la lucru, ne-am dat seama că nu ne mai recunoaștem meleagurile... redacționale! Eram înconjurați de ființe extraordinare, avînd capete prevăzute cu radar, piepturi cu tuburi cinescopice, brațe în stare să ridice zeci de tone, picioare-roți, picioare șenile și picioare pe pernă de aer, urechi capabile să audă bîzîitul unei muște de la... zece mii de ani lumină depărtare și virtuți matematicești dintre cele mai impresionante! Părea că echipajul unei întregi flotile de farfurii zburătoare nu găsise, în tot cosmosul, loc de popas mai potrivit decît micul nostru coridor de la etajul al nouălea!

Acum ghiciți despre ce era vorba! Ei bine, desenatorul nostru și redactorii rubricii «Minitehnicus» ne pregătiseră o surpriză, afișînd pe toți pereții și chiar pe uși cele mai frumoase lucrări sosite la concursul «Colegul Minitehnicus»! Comisia de atribuire a premiilor s-a întrunit numaidecît. Fața-n față, critici exigenți și autori talentați! Care dintre prototipurile trimise de cititori va fi ales pentru a deveni prezentator al rubricii? Fantezia și talentul vostru, stimați cititori, au făcut alegerea extrem de dificilă! La redacție au sosit sute de desene ingenioase, hazlii, excelent executate! În cele din urmă, comisia a decis. Alături vedeți rezultatele.

Ovidiu Zotta

PREMIAȚII
la concursul
„COLEGUL MINITEHNICUS“
Desenele premiate sînt reproduse pe copertă, cu onoruri... olimpice

PREMIUL I BASTA MARIUS **Liceul nr. 1, Timișoara**	O pereche de ghete cu patine și reproducerea colegului Minitehnicus sub forma unei machete de ciocolată.
PREMIUL II BULIGA RODICA **Str. Strugurilor 2, Iași**	Un ceas de mînă și reproducerea colegului Minitehnicus sub forma unei machete de zahăr.
PREMIUL III NEREUȚĂ ALEXANDRU **Str. Despot Vodă 22, București**	O trusă de pictură și reproducerea colegului Minitehnicus sub forma unei machete de turtă dulce.

O mențiune aparte pentru micul robot... canin, **«Azorică-trańzistor»** (vezi coperta) prieten cibernetic al colegului Minitehnicus! Autor: **LEVIȚCHI NADIA, din Mănăștur, jud. Timiș.**

Ce a mai constatat juriul? Că imaginația voastră e inepuizabilă și că mulți merită felicitări pentru modul în care au interpretat tema, nu desenînd niște serioși oameni-uzină, oameni-mecanici, ci prototipuri hazlii de roboți care, oricît ar fi de perfecționați, rămîn simple mașini. Marea mîndrie a acestei planete. farmecul ei și condiția izbînzilor ei au fost și vor fi întotdeauna oamenii vii, oamenii atotiscoditori, neobosiți și sentimentali!

Mențiuni • • • Mențiuni • • • Mențiuni

STERNIR TIBERIU, Liceul din Ilia, Hunedoara *(foto 1)*; **FUNDEAN MIHAI,** Șc. generală, Băile Herculane *(foto 2)*; **KUDAR ȘTEFAN,** Cluj *(foto 3)*; **MITU GHEORGHE**, Șc. generală 175, București *(foto 4)*; **DALEA PAUL,** Cluj *(foto 5)*; **PEPA IOAN LIVIU,** Liceul «Eftimie Murgu» Timișoara *(foto 6)*; **JUGĂURS JENI,** Șc. generală 70, București *(foto 7)*; **MOLNAR SUZANA,** Șc. generală 5, Mediaș *(foto 8)*; **DRĂGAN AIDA,** Șc. generală 25, Constanța *(foto 9)*; **UN GRUP DE ELEVI** cl. a VI-a B, Șc. generală 5, Mediaș *(foto 10)*; **MIRONIUC CONSTANTIN,** București *(foto 11)*; **IFRIM LIVIU,** oraș Gh. Gheorghiu-Dej *(foto 12)*; **KEREKEȘ ALEXANDRU și GABRIEL,** București *(foto 13)*; **LĂZĂREANU DORU,** Oradea *(foto 14)*; **IRIMIA BEATRICE,** Șc. generală 86, București *(foto 15)*; **DASCĂU MIRCEA,** Șc. generală 4, Timișoara *(foto 16)*; **BARTA PETRU,** Liceul «Unirea», Tg. Mureș *(foto 17)*; **FILEDEANU VALER,** Șc. generală 3, Timișoara *(foto 18)*; **DANU GHEORGHE,** Șc. generală Petrești, Vrancea *(foto 19)*; **ȘTEFĂNESCU EUGEN,** Șc. generală 86, București *(foto 20)*; **VIDU MARIN,** București *(foto 21)*; **TOMORY PETER,** Liceul din Oradea *(foto 22)*; **ALBRECHT GABRIEL,** Șc. generală 21, Sibiu *(foto 23)*; **BĂCESCU MIHAI,** Vultureşti-Argeș *(foto 24)*; **CUCU DANIELA,** Șc. generală 19, Brașov *(foto 25)*;

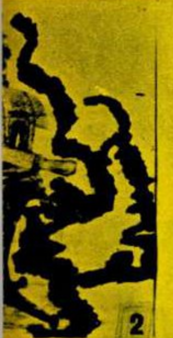
2

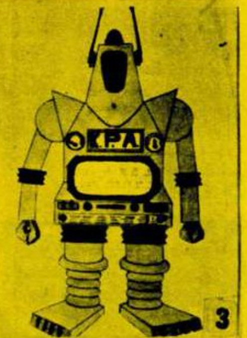
3

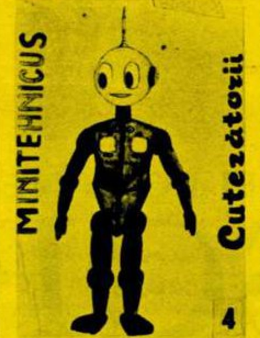

4

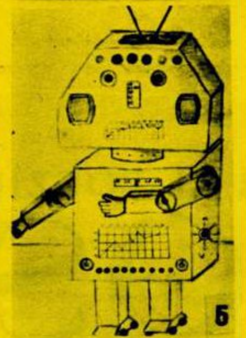
5

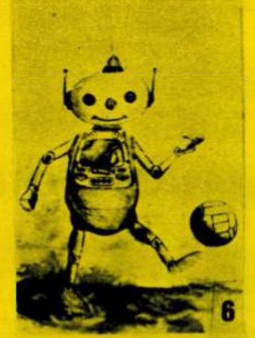
6

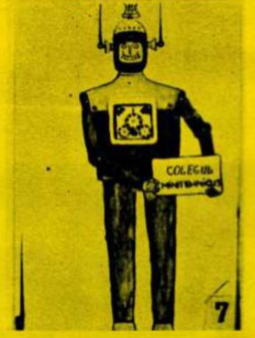

7

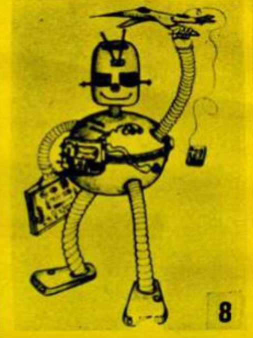
8

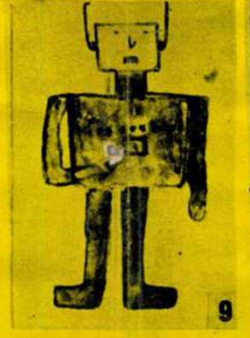
9

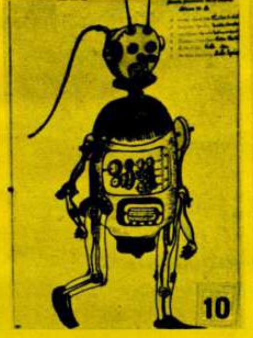
10

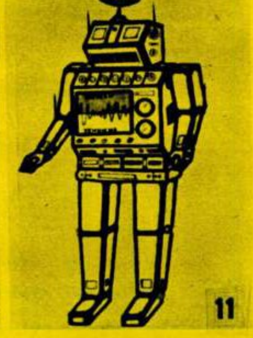
11

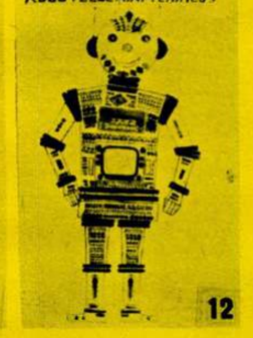
12

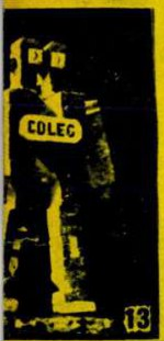

13

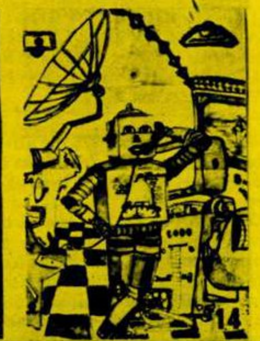
14

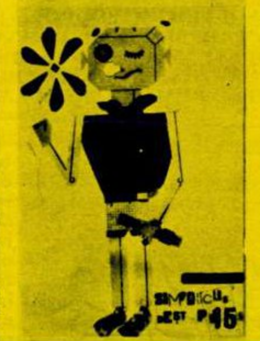

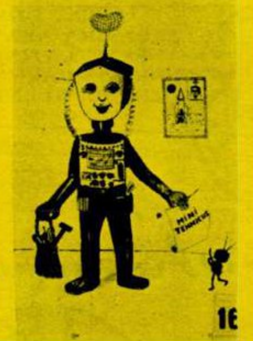
16

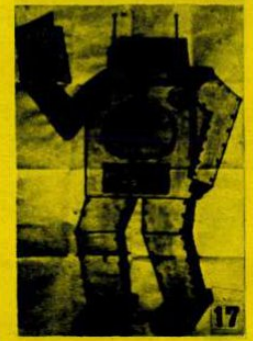
17

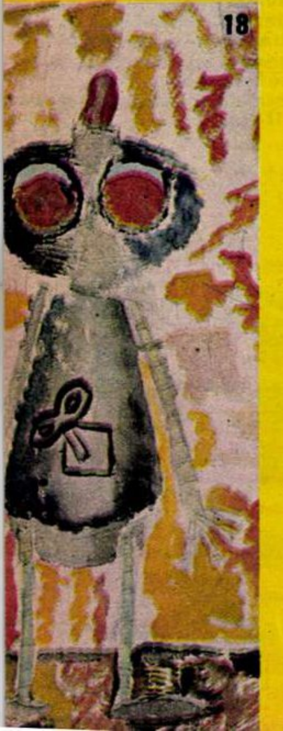
18

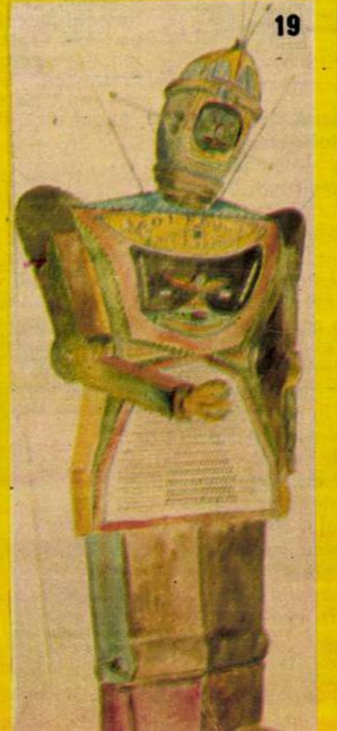
19

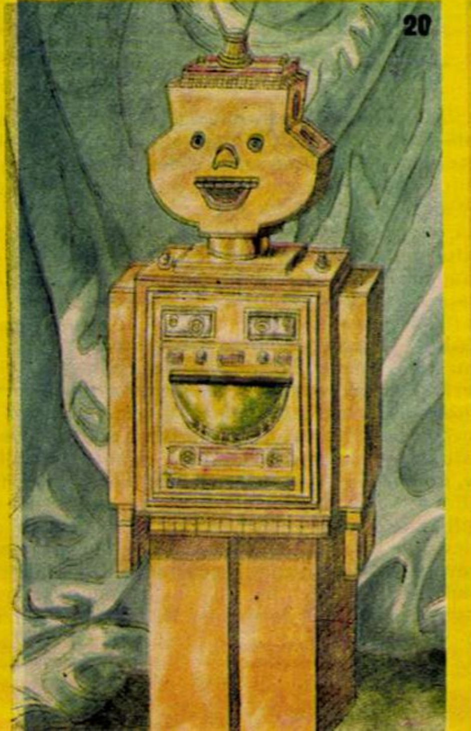
20

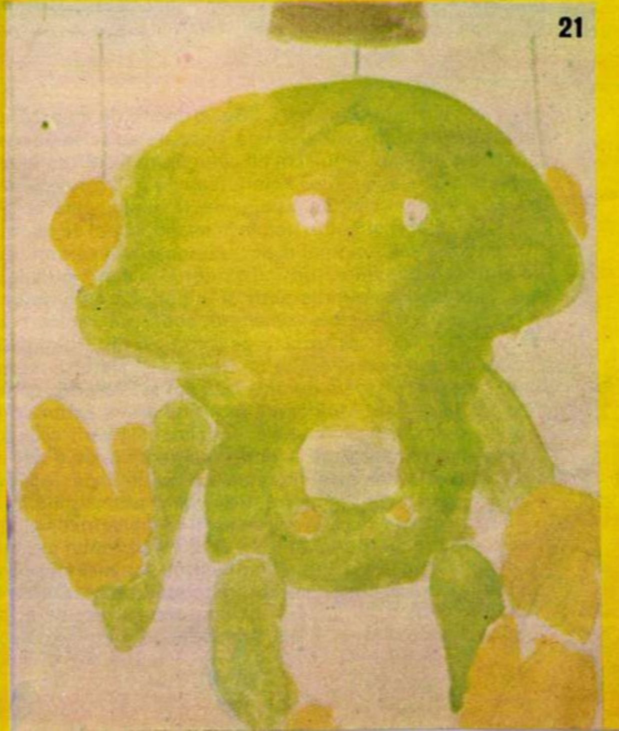
21

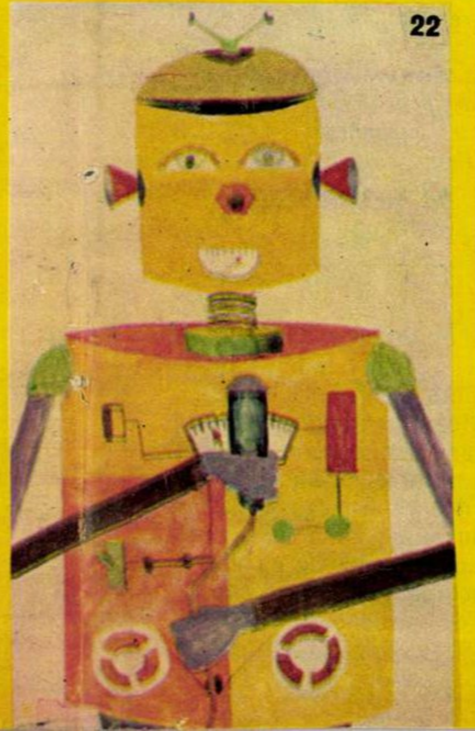
22

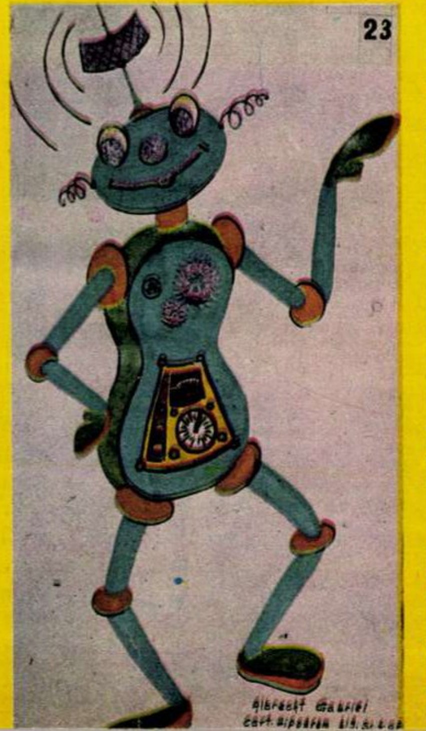

23

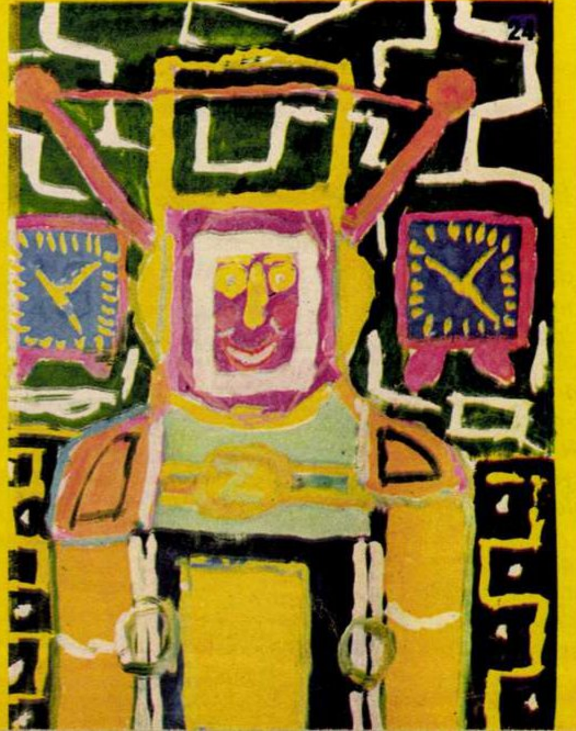
24

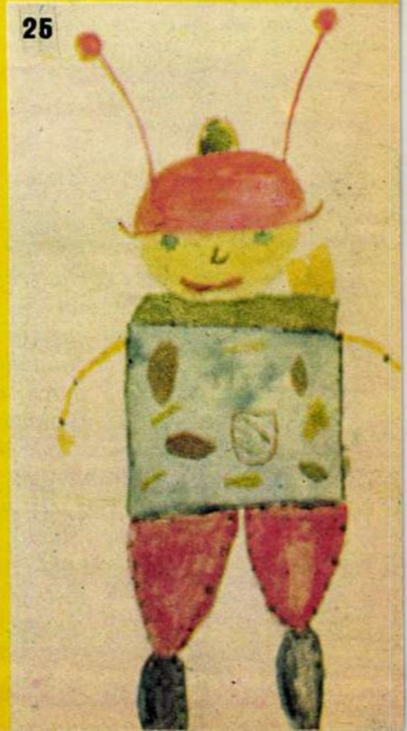
25

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

- **Roboții din Reghin**
- **Campionul Minitehnicus '68 din nou în formă**

De la corespondenții noștri speciali
MARIA NEGREA și A. ALBU

REGHIN. **LA CASA PIONIERILOR DIN REGHIN, PIONIERII DE LA CERCUL DE RADIOTEHNICĂ CONSTRUIESC DOI ROBOȚI. UNUL DINTRE EI, CEL MAI IZBUTIT, VA SOSI LA BUCUREȘTI PENTRU CONCURS. ROBOȚII RĂSPUND LA ÎNTREBĂRI ÎNTR-UN MOD FOARTE POLITICOS. EI POT RECITA ȘI ȘTIU CHIAR SĂ... CÎNTE!**

UN GENERATOR DE TON PENTRU ÎNVĂȚAREA ALFABETULUI MORSE, UN JOC ELECTRIC GHICITOARE, UN RADIO RECEPTOR, SÎNT ALTE CÎTEVA DIN OBIECTELE CU CARE SE PREZINTĂ LA CONCURS ACEST CERC.

O ALTĂ SURPRIZĂ O PREGĂTESC MODELIȘTII.EI SE VOR PREZENTA PRINTRE ALTELE, CU UN ORIGINAL AUTOMOBIL PE ȘENILE AVÎND RAMPĂ DE LANSARE A RACHETELOR. ȘAPTE NAVOMODELE DE DIFERITE TIPURI ȘI ACȚIONATE ÎN DIFERITE MODURI, PRINTRE CARE SE AFLĂ ȘI «CAMPIONUL», UN MONITOR FLUVIAL REALIZAT DIN MASE PLASTICE ȘI FIBRE DIN STICLĂ, AȘTEAPTĂ SĂ IA DRUMUL REDACȚIEI.

SIBIU. DE CURÎND AU FOST TRIMISE BREVETELE ȘI LISTA PARTICIPANȚILOR LA CONCURSUL MINITEHNICUS ȘI DIN MUNICIPIUL SIBIU. ÎN CONCURS AU FOST CUPRINȘI 171 DE MINITEHNICIENI CARE VOR ÎNSUMA UN NUMĂR DE 90 DE LUCRĂRI, MAJORITATEA DE UN APRECIAT NIVEL TEHNIC. SIBIUL, DEȚINĂTORUL PREMIULUI CEL MARE AL CONCURSULUI DE ANUL TRECUT NU SE DEZMINTE.

VOM REVENI CU AMĂNUNTE ÎN NUMĂRUL VIITOR.

BĂRCILE COPILĂRIEI

I

Barcă-fulg, barcă-săgeată,
Mîna mea te întocmi.
Ce pămînturi ne aşteaptă,
Ce vîltori vom birui?

Zări — ciorchini de zăpuşeală
Cer ascuns al apei bir.
Alba ploilor năvală
Muşcă aer de safir.

Parcă lanurile lumii
Lîngă proră au gemut.
În ce golfuri lotca lunii
Ancorează alb, tăcut?

Drumuri, drumuri, ţări de apă
Se deschid încet, încet.
Le despică alb o barcă —
Barca filei de caiet.

II

Şase ani aveam... Ca şase
Iuţi corăbii argintii.
Cerul peste noi tunase,
Ploaia satul cotropi...

Ploaie rece, ploaie beată,
Iute duş primenitor;
Vara, proră-nvăpăiată,
Adîncit pieri în nor.

Dinspre deal şuvoaie-n grabă
Năvăleau spre sat, amar;
Într-o barcă de covată
Lupi de mare ne visam.

Şi-n amiezile acele
Rătăcind sub ploi, pe noi
Hainele de ploaie grele
Erau zale de eroi.

III

Azi, în şesul ars de sete,
Lîngă drumurile lungi
Jocul apelor buiestre
S-a retras departe-n lunci.

Cu zăpadă mustrătoare
Clipele ne-ar face duş.
Apele pe unde-s oare.
Ce-s covețile acuş?

Ca în vis, lîngă fîntînă,
O şuviţă de noroi
Duce apă spre ţărînă,
Duce val mărunt spre noi.

Doar un val mărunt străbate
Neaua care creşte-amar.
Doar pe vise-nvolburate
Mai eşti astăzi marinar.

IV

Dar caietele de şcoală
Au atîtea file... Ce-i
Dacă repede voi rupe
Una-două, două-trei...

Dintr-o filă îndoită
Ca din gînd corăbii scot,
Pe o mare-nchipuită
Să fiu iarăşi matelot.

O corabie ciudată
Cît un fulg, dar plină de
Cutezanţă-nflăcărată
Taie ape, repede...

Vîrste noi, drumuri visate,
Val înalt de proră spart.
Ce pămînturi neumblate
Ne răsar lîngă catarg?

M. NEGULESCU

Plouă soare urcă soare

de **IOANA DIACONESCU**

Să rămîn pe floarea care
Stînci albastre oglindeşte
Pe cristal de cer, în care
O lumină creşte.
Să rămîn cu umbra-n mînă.
Şi cu iarba-n păr cunună,
Fir de piatră-ntr-un izvor,
Aripă deschisă-n zbor.
Şi cînd plouă-n cer cu umbre,
Şi cînd soarele se-ascunde
Să rămîn pe floarea-n care
Urcă soare, plouă soare,
Numai inima să bată
Din lumini, adevărată,
Şi să cresc în ţara-n care
Plouă soare. urcă soare.

Bucurie

de **DUMITRU M. ION**

Gura mea cunoscu desfătare
Cînd rosti: «rîul, ramul»
Eram singur la o masă mare
Unde cinsteam străbunilor hramul;
Mă bucuram pentru cetină şi pentru e
C-au trăit printre neamuri şi dealuri,
Pentru iernile ce-aruncau grîne noi
Pînă la fluviu ce cîntă în maluri.
Singur eram şi ştiam de cu zori
Că voi închide în mine o clipă
Nebătută de ornic şi flori
Cu un suflet ce mişcă-o aripă.

POVESTIRE
DE
HUSZÁR
SÁNDOR

Jojo

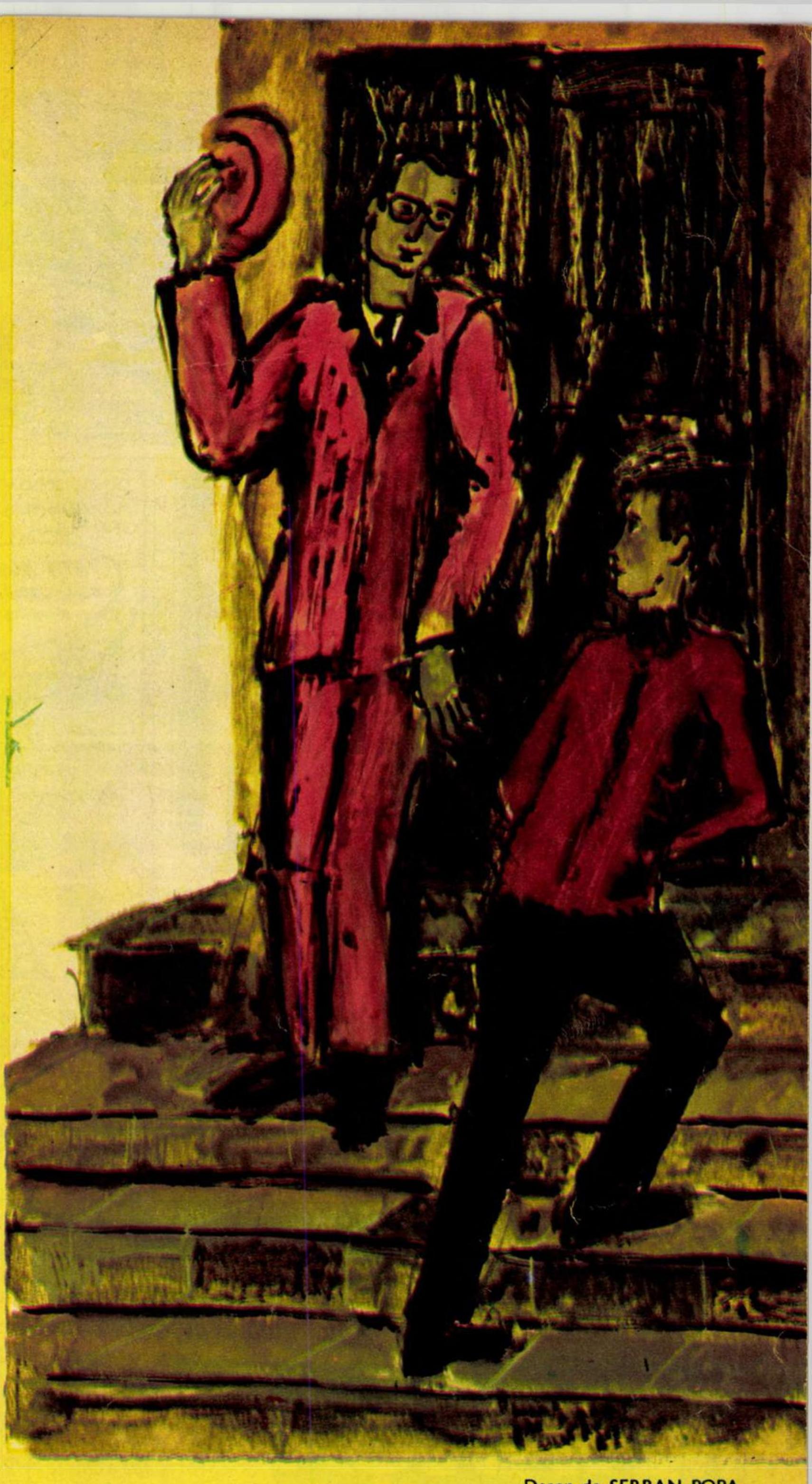

Desen de ŞERBAN POPA

Nu ştiu cum, sub ce nume figurează, să zicem, în catalogul clasei. Acasă aşa-l strigă. Multă vreme nici n-am ştiut că acel băieţandru colţuros şi cu picioarele lungi e Jojo. Ştiusem doar atît că Jojo există. Mai apoi, cînd l-am identificat, mă şi mira cît de puţin îl cunoscusem. Se contopise pentru mine cu masa copiilor. E de presupus că, pentru el, eu mă contopisem cu masa adulţilor. Deşi aici există o oarecare diferenţă. Pentru că el, care obişnuia să salute o mulţime de adulţi, cînd am ajuns pe neaşteptate lîngă el, îşi ridică instinctiv capul dar, observînd că sînt doar eu — a greşi e ceva omenesc — îşi mută privirea în altă parte. Involuntar şi în treacăt mă gîndii la acestea. Să fi fost oare o manifestare a părerilor formate în familie despre persoana mea? Nu se poate. Părinţii lui sînt amabili cu mine. Au apartamentul situat deasupra locuinţei noastre, iar de tactul lor mă convingeam zi de zi. Acasă şi Jojo era nevoit să ia act de prezenţa mea, în curte însă nu mă băga în seamă. Poate, pentru că aşa au evoluat lucrurile. Pentru că nici eu nu-l deosebisem de ceilalţi. Cînd apoi, într-una din zile, în spatele meu răsună un răcnet înfricoşător, eram convins că el e cel în cauză. Tensiunea acumulată între noi, şi reciproc neidentificată, izbucni în acest fel... Iar amicii lui savurau cu nesaţ momentul, pentru că eu, în mod vizibil, mă speriasem.

În ochi avea o poznaşă provocare, iar pe faţă o prefăcută indiferenţă. Situaţia mai avea însă ceva în plus: conştiinţa faptului că răcnetul său constituia o antirachetă doar împotriva mea. Pentru cazangiul din vecini aşa ceva era o floare la ureche. Privindu-l o clipă în ochi — cu mirare, speriat? nu ştiu — mi-am dat seama că mi-a întors palma. Iar eu nu ştiam cînd, în ce clipă i-o dădusem. Şi ca atare nu ştiam de ce mă ura. Pentru că mă ura... Pentru că el avea impresia că noi, cei care purtăm pălărie şi-l educăm, ba chiar îl dăscălim, sîntem deasupra lui. Mai ştia însă, instinctiv, că se va ridica odată deasupra noastră. Că-i va arăta el odată acestei lumi adult de manierate, pălărioase. Pentru că părintele, nu-i aşa, e totuşi părinte, profesorul la rîndul său e autoritar, iar portarul pensionar, nu-i aşa, se poate plînge şi cîte şi mai cîte. Eu, însă, nu mă plîng. Iar el ştia asta. Eu sînt un adversar adevărat. Pentru că în sinea lui mă consideră un om, cum eu nu-l consider. Şi, ca atare, îmi răcneşte în creier, ca să-mi semnaleze, că s-a săturat de mine. Iar eu îmi aplec capul şi mă duc mai departe. El se bucură de asta. Îl înfioară plăcerea victoriei. Iar ceilalţi chicotesc, rîd pe înfundate. El în schimb e un erou. Pentru că fusese vorba de o faptă. Pentru că el are cincisprezece ani. Are putere să-mi răspundă de-aş vrea să-l lovesc, are suflu să fugă de-aş alerga după el. Eu în schimb îmi aplec capul şi plec mai departe. Şi simt, sînt absolut sigur că răspunsul meu a fost corespunzător. Că undeva, în adîncul sufletului a rămas decepţionat. Nu de mine. Ştia că aşa sînt. Nici de propria-i persoană, pentru că dusese lipsa acestei ciocniri. De răcnet. Poate că de răcnet sau de altceva, dar în orice caz de ceva. Răcnea însă în continuare cu îndărătnicie, violent, de cîte ori mă întîlnea, pentru că răcnetul lipsea echilibrului său sufletesc. Dar nu mă mai privea. Răcnea cu faţa în altă parte. Nu se învrednicea nici măcar la atît, ca să mă privească. Pentru că, de atunci nu mă mai consideră nici ca adversar. N-am decît să iau act de aceasta. Amicul său, căruia îi lipsea curajul de-a răcni, aruncă într-una din zile o pietricică în urma mea. O pietricică mică de tot. Prinsese curaj. Eu nu l-am observat. Am observat doar că Jojo n-a chicotit. Poate că nici nu era de acord cu gestul amicului.

Apoi, într-o zi ne-am întîlnit pe scări. Gata-gata să ne ciocnim. Poate din cauză că se gîndea la rele sau că nu-i rămăsese timp să se refugieze într-o atitudine de şmecher, pe faţă îi apăru o stînjeneală de puşti şi, aplecîndu-şi capul, bolborosi ceva ce aducea a salut. Mi-am ridicat pălăria — pentru că simţeam nevoia de a trece peste stîngăcia gestului — şi l-am salutat cu voce tare: Bună ziua, domnule. Se prăbuşise. Nu-l vedeam, dar ştiam cu siguranţă. Ceva nu-i ieşise. Era de-acum prea mult pentru el. Ar fi răspuns unei necesităţi dacă în clipa aceea ar fi aruncat după mine cu ceva. Dar nu. Era curios să afle ce mai e şi asta. Să ştie ce reprezintă el în conştiinţa mea, de vreme ce îmi ridicasem pălăria spunîndu-i: domnule. Pe urmă căută prilejul să fim singuri, ca el să se prefacă iar că mă salută. De martori, desigur, nu avea nevoie, pentru că nu se ştia cum vor evolua lucrurile. Iar eu îmi ridicam pălăria şi-i spuneam: domnule.

De-acum asta se transformă în ceremonie. El stătea în faţa casei şi-mi spunea cu glas tare. Bună ziua, tovarăşe redactor. Iar eu îi spuneam: Bună ziua, domnule. Şi ne părea bine de întîlnire. Reciproc. Într-o zi, cineva, sub fereastră spuse: să mergem mai încolo, omul acesta lucrează. Nu ştiu dacă fusese el, dar putea să fie. Şi va veni ziua cînd mă va întreba: ce părere aveţi, tovarăşe redactor, de splendidul gol de ieri. Iar eu îi voi asculta părerea cu toată atenţia. Şi va veni şi timpul cînd îşi va mai ridica odată privirea, plină de surprindere, pentru că îi voi spune: Bună ziua tovarăşe Jojo. Şi-atunci — ştiu — el va zîmbi ca un adult.

Traducere de E. OŞTEANU

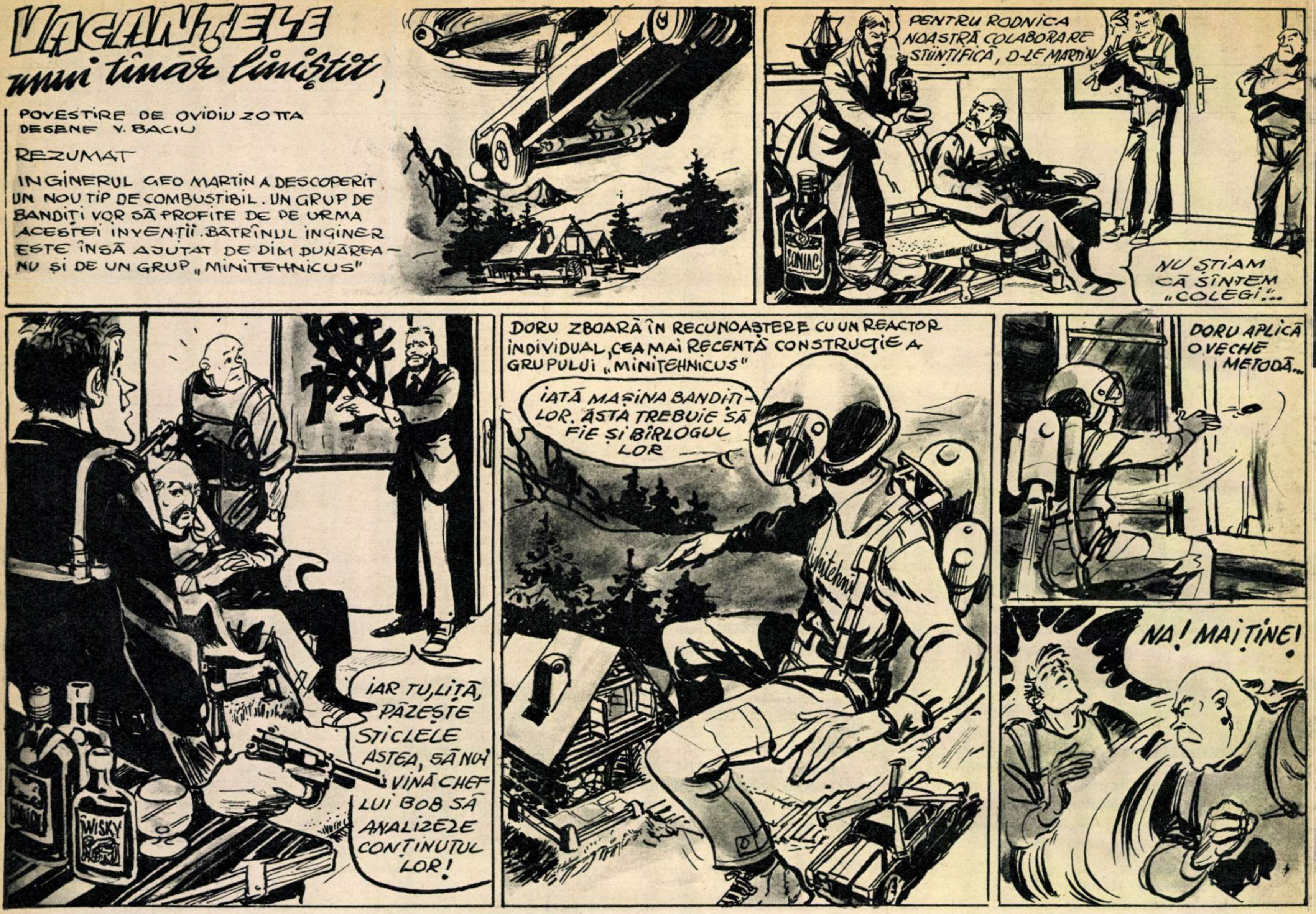
VACANȚELE unui tînăr liniștit,
POVESTIRE DE OVIDIU ZOTTA
DESENE V. BACIU
REZUMAT
INGINERUL GEO MARTIN A DESCOPERIT UN NOU TIP DE COMBUSTIBIL. UN GRUP DE BANDIȚI VOR SĂ PROFITE DE PE URMA ACESTEI INVENȚII. BĂTRÎNUL INGINER ESTE ÎNSĂ AJUTAT DE DIM DUNĂREANU ȘI DE UN GRUP „MINITEHNICUS"
PENTRU RODNICA NOASTRĂ COLABORARE ȘTIINȚIFICĂ, D-LE MARTIN!
CONIAC
NU ȘTIAM CĂ SÎNTEM „COLEGI"...
IAR TU, LIȚĂ, PĂZEȘTE STICLELE ASTEA, SĂ NU-I VINĂ CHEF LUI BOB SĂ ANALIZEZE CONȚINUTUL LOR!
WISKY
DORU ZBOARĂ ÎN RECUNOAȘTERE CU UN REACTOR INDIVIDUAL, CEA MAI RECENTĂ CONSTRUCȚIE A GRUPULUI „MINITEHNICUS"
IATĂ MAȘINA BANDIȚILOR. ASTA TREBUIE SĂ FIE ȘI BÎRLOGUL LOR
Minitehni
DORU APLICĂ O VECHE METODĂ...
NA! MAI ȚINE!

ATANASIE TOMA

REVANȘA

ROMAN FOILETON

(11)

Tex îi urmărea cu încordare și încă nu-și putea da seama cine va învinge. Un singur lucru îl intriga: de ce nu folosește Johnson dreapta? Toată America știa că Johnson are o lovitură de dreaptă strașnică, în stare să culce la pămînt și un bizon turbat. Către sfîrșitul reprizei, Jeffries a încercat, la sfatul managerului său, care începuse să dea semne de nervozitate, două serii de croșeuri cu stînga. Johnson le-a parat calm, prin eschive, iar la o greșeală de apărare a lui Jeffries i-a trimis acestuia un upercut cu dreapta. Jeffries se clătină, încă o dreaptă a lui Johnson și Tex ar fi trebuit de bună seamă să-l numere, dar gongul salvator opri lupta.

Runda a patra a început furtunos. Jeffries s-a aruncat de la început înainte, cu pumnii într-o continuă mișcare, învîrtind brațele ca paletele unei mori de vînt. Johnson se ținea însă ca o umbră aproape de adversar, ghicindu-i mișcările, parînd loviturile. O directă a lui Jeffries l-a

găsit pe Johnson descoperit la ficat și în fine, stadionul a urlat satisfăcut.

— Nu te grăbi Jeff — îl sfătuia o voce din public. Am venit de departe și am plătit bani mulți... Vrem să vedem box...

Și în runda a cincea Jeffries avu o oarecare superioritate. Alternînd inteligent loviturile de aproape cu cele de departe, silindu-l astfel pe Johnson să se concentreze exclusiv la tactica apărării, fără a-i mai da deci timp să lovească. Un croșet de stînga fulgerător și buzele lui Johnson sîngerară. 20 000 de sudiști au strigat atunci într-un singur glas.

— Hai, Jeff, omoară-l pe negru!

Nimeni, în afara celor de pe ring n-a auzit bătaia gongului ce anunța time-out-ul salvator, de data aceasta pentru Johnson.

În repriza a șasea Jeffries a pornit la ofensivă din prima secundă. Aruncîndu-se cu pumnii înainte, Jeffries își rotea brațele ca pe o elice, zvîrlind în dreapta și stînga lovituri năprasnice atît de dese încît oricît s-ar fi străduit, Johnson nu le putea para pe toate. Un salt spectaculos al lui Johnson, mai puțin gîndit, l-a plasat pe acesta în colțul ringului.

În ochii lui Jeffries s-au aprins atunci luminile triumfului. L-a imobilizat pe Johnson între corzi și a început să-l piseze pe acesta cu lovituri care își găseau de fiecare dată ținta. Era un moment greu pentru Johnson. Galeria începu să urle din nou:

— Omoară-l pe negru...

În colțul stîng al ringului, Corbet, managerul lui Jeffries, considera meciul încheiat și îi striga tare boxerului său:

— Acum, Jeff, nu slăbi presingul... lovește cu serii scurte... un-doi-trei...

Și totuși Johnson rezista. Cu fața năclăită de sînge, primind lovitură după lovitură, Johnson părea înșurubat în podea. Mănușile lui Jeffries, mînjite cu sînge, întipăreau cu fiecare lovitură pe trupul lui Johnson pete mari roșii. Și cînd nimeni nu se mai aștepta la un miracol, cînd toți cei 100 000 spectatori așteptau din clipă în clipă ca trupul lui Johnson să se prăbușească inert la podea, s-a petrecut ceva ce era cît pe ce să smulgă aplauze de admirație. După ce a primit senin două lovituri în plină figură, Johnson a coborît capul sub centura lui Jeffries și cu un efort dincolo de orice închipuire omenească a executat o piruietă acrobatică care l-a expediat exact în mijlocul ringului. Era discutabil dacă odată scăpat din colțul fatal al ringului, Johnson ar fi putut rezista asaltului dezlănțuit al lui Jeffries. Pentru a doua oară însă gongul a fost îngerul salvator al lui Johnson și deși Jeffries a sărit ca o panteră spre rivalul său el a fost oprit din drum de gestul autoritar al lui Tex care nu-l slăbea din ochi.

Repriza a șaptea. Jeffries făcea salturi pentru a relua avantajul, lovea mult, dar imprecis. Foarte puține din loviturile sale se transformau în puncte în timp ce Johnson calm, Tex se întreba stupefiat de unde o fi luat într-un răstimp atît de scurt calmul acela de robot — se apăra prudent, se mișca lent, temperînd lupta, încercînd să-l scoată pe adversar din ritmul dinamic pe care îl imprimase ultimelor reprize. Jeffries, care nu sesizase tactica adversarului, continua să se zbuciume, lovind mereu, dar în aer, încrucișîndu-și brațele lungi în mănușile lui Johnson devenite scut de apărare

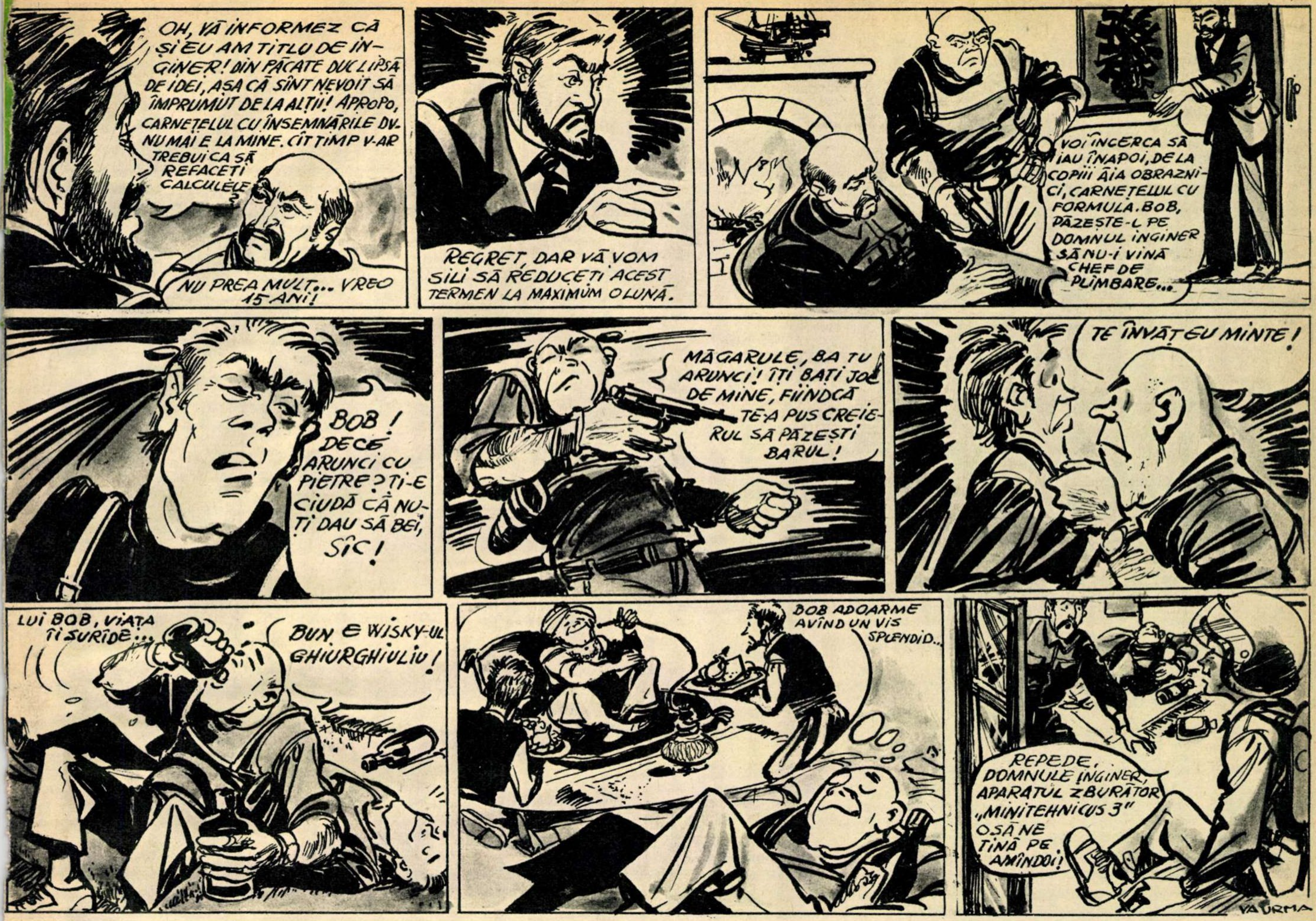
OH, VĂ INFORMEZ CĂ ȘI EU AM TITLU DE INGINER! DIN PĂCATE DUC LIPSĂ DE IDEI, AȘA CĂ SÎNT NEVOIT SĂ ÎMPRUMUT DE LA ALȚII! APROPO, CARNEȚELUL CU ÎNSEMNĂRILE DV. NU MAI E LA MINE. CÎT TIMP V-AR TREBUI CA SĂ REFACEȚI CALCULELE?
NU PREA MULT... VREO 15 ANI!
REGRET, DAR VĂ VOM SILI SĂ REDUCEȚI ACEST TERMEN LA MAXIMUM O LUNĂ.
VOI ÎNCERCA SĂ IAU ÎNAPOI, DE LA COPIII ĂIA OBRAZNICI, CARNEȚELUL CU FORMULA. BOB, PĂZEȘTE-L PE DOMNUL INGINER SĂ NU-I VINĂ CHEF DE PLIMBARE...
BOB! DE CE ARUNCI CU PIETRE? ȚI-E CIUDĂ CĂ NU-ȚI DAU SĂ BEI, SÎC!
MĂGARULE, BA TU ARUNCI! ÎȚI BAȚI JOC DE MINE, FIINDCĂ TE-A PUS CREIERUL SĂ PĂZEȘTI BARUL!
TE ÎNVĂȚ EU MINTE!
LUI BOB, VIAȚA ÎI SURÎDE...
BUN E WISKY-UL GHIURGHIULIU!
BOB ADOARME AVÎND UN VIS SPLENDID...
REPEDE, DOMNULE INGINER, APARATUL ZBURĂTOR „MINITEHNICUS 3" O SĂ NE ȚINĂ PE AMÎNDOI!
VA URMA

• Revanșa • 64

impenetrabil. Dezlănţuit fără întrerupere timp de 7 reprize, Jeffries dădea semne de oboseală chiar de la începutul rundei a opta. În a noua, folosind scăderea

• Revanșa • 65

ritmului de luptă al adversarului, Johnson a trecut la atac obținînd o relativă superioritate la puncte. Era însă prea puțin căci Jeff, timp de patru reprize acumulase

• Revanșa • 66

un avantaj solid. Repriza a zecea a fost decisivă. Johnson începuse lupta cu o vigoare uimitoare, de parcă abia atunci s-ar fi trezit din somn. Managerul îl spălase de sînge, iar buza de sus i-a fost pansată. Toată repriza Johnson n-a făcut altceva decît să-l plimbe pe Jeffries prin ring încolțindu-l cu lovituri scurte, dar puternice de dreapta. Începînd din repriza a unsprezecea publicul a amuțit, iar în repriza a douăsprezecea era clar pentru toată lumea că Jeffries pierdea partida. La o încăierare corp la corp, cei doi adversari nu s-au mai putut despărți la strigătul lui Tex: «breck».

La capătul rezistenței, amețit, Jeffries căzuse cu capul pe umărul lui Johnson care continua să-l lovească în ficat. Cînd Tex l-a scos din pumnii lui Johnson pe Jeff, acesta îl privea tulbure, cu ochii injectați de sînge. Arcada dreaptă o avea desfăcută și de sub pleoapă țîșnea sîngele.

Publicul, văzîndu-și favoritul însîngerat, începu să urle. Se auzeau în stadion împușcături. Poliția federală era la post și îi avertiza pe turbulenți prin focuri trase în aer

Repriza a treisprezecea a început prin lovituri deslînate și de o parte și de alta. Tensiunea era la paroxism. Tex privea stadionul și pe spinare îi curgea sudoare rece. Jeff, cu obrazul lui congestionat de ură, îl înspăimînta. Jeff lovea, urla, înjura. Publicul îi ținea isonul. Repriza a paisprezecea a fost un coșmar pentru Tex. Îi era frică. Îi era frică de Jeffries, ca nu cumva acesta orbit de ură să lovească sub centură sau să folosească alte mijloace nepermise. Îngrijorat, Tex îl căuta din priviri pe Corbett, managerul lui Jeffries. Și acestuia îi era frică.

(va urma)

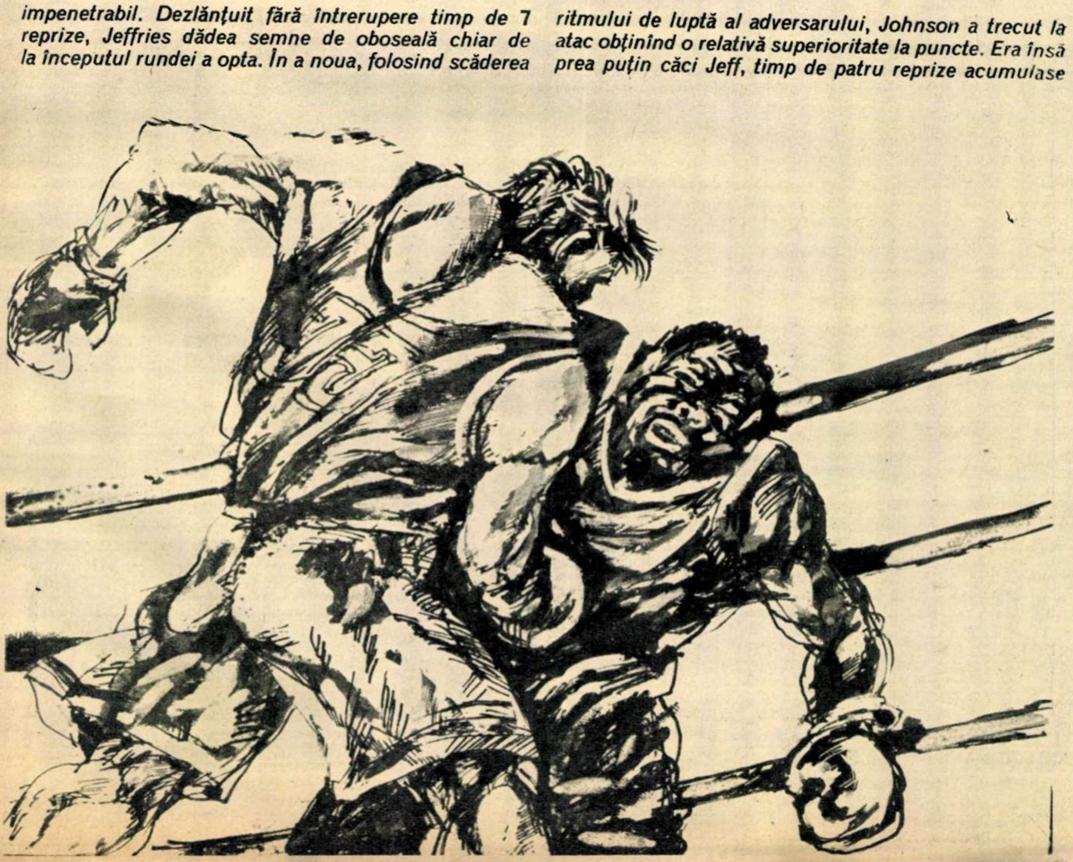

Desen de VINTILĂ MIHĂESCU

KORONA 80
DUKE

MUNCITORI PORTUARI DIN BRIDGETOWN

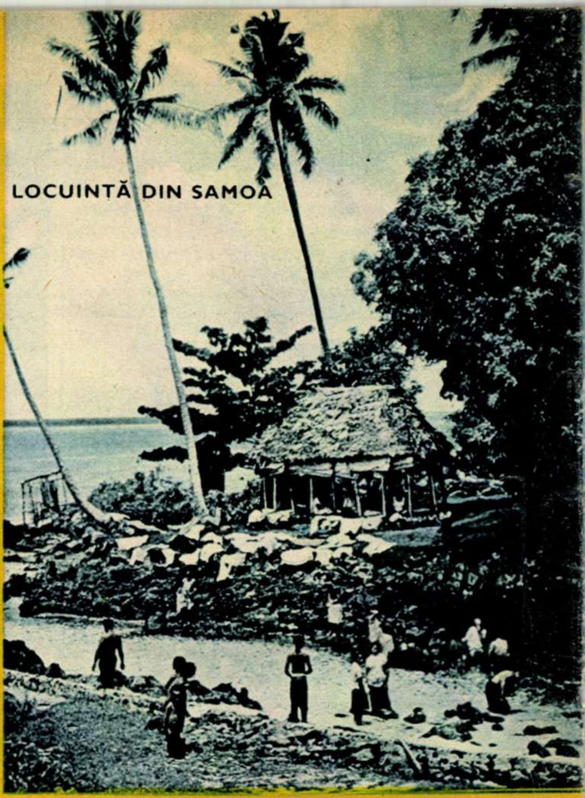

LOCUINTĂ DIN SAMOA

STATE LILIPUT

EXCURSIE DE GLOB

ÎNTRE AUSTRIA ȘI ELVEȚIA, ÎN ÎNGUSTA ȘI PITOREASCA VALE A RINULUI, SE GĂSEȘTE PRINCIPATUL LIECHTENSTEIN, CU SUPRAFAȚA DE 157 KM². DUCATUL A FOST ÎNFIINȚAT ÎN ANUL 1342 ȘI A PRIMIT NUMELE DE «PIATRĂ STRĂLUCITOARE» (LIECHTENSTEIN).

TERENUL ARABIL OCUPÎND O MICĂ SUPRAFAȚĂ, NUMAI 15% DIN LOCUITORI SE ÎNDELETNICESC CU CREȘTEREA VITELOR. RESTUL MUNCESC ÎN INDUSTRIA DE FABRICARE A ACELOR DE CUSUT. DE CÎȚIVA ANI ÎN LIECHTENSTEIN FUNCȚIONEAZĂ O UZINĂ MODERNĂ CARE PRODUCE CELE MAI MICI MAȘINI DE CALCULAT DIN LUME.

LA VADUZ, CAPITALA STATULUI, SE AFLĂ UN MARE NUMĂR DE BĂNCI ȘI COMPANII INDUSTRIALE, DEOARECE ÎN LIECHTENSTEIN SE PERCEP CELE MAI MICI IMPOZITE DIN EUROPA. STATUL NU DISPUNE DE ARMATĂ.

* * *

INSULA BARBADOS DIN ANTILE A DEVENIT NU DE MULT STAT INDEPENDENT. DIN CAUZA NUMEROASELOR GOLFURI FOARTE BUNE PENTRU ACOSTAREA VASELOR DE MARE TONAJ, BARBADOS A DEVENIT CUNOSCUT ÎN TOATĂ LUMEA. PORTUL BRIDGETOWN, CAPITALA STATULUI ESTE ȘI LOC DE APROVIZIONARE AL NAVELOR CARE VIN DIN EUROPA ȘI AFRICA SPRE AMERICA CENTRALĂ.

PRIMII EUROPENI CARE AU DEBARCAT PE LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XVI-LEA ÎN INSULĂ AU FOST PORTUGHEZII. EI I-AU DAT NUMELE DE «BARBADOS» DE LA FRUCTELE ATÎRNÎNDE CA NIȘTE BĂRBI ALE NUMEROSILOR SMOCHINI SĂLBATICI ÎNTÎLNITI DE ACEȘTIA DE-A LUNGUL LITORALULUI. BARBADOS ESTE SINGURA DIN INSULELE ANTILE CARE A RĂMAS CONTINUU SUB STĂPÎNIREA ENGLEZILOR DIN ANUL 1605 PÎNĂ ÎN ANUL 1966 CÎND A CĂPĂTAT INDEPENDENȚA.

* * *

ÎN CENTRUL ORAȘULUI ROMA, PE MALUL DREPT AL TIBRULUI, SE AFLĂ VATICANUL, STATUL CLERICAL AL BISERICII CATOLICE, ÎNFIINȚAT ÎN ANUL 1929 PRIN TRATATUL DE LA LATRAN. STATUL VATICAN, ÎN SUPRAFAȚĂ DE 0,44 KM² ESTE CONSTITUIT DIN CITTA DEL VATICANO, BAZILICA SAN PIETRO ȘI DEPENDINȚELE LOR. TOATE ACESTEA SÎNT DESPĂRȚITE DE RESTUL ORAȘULUI PRIN ZIDURI GROASE.

POPULAȚIA VATICANULUI ESTE ALCĂTUITĂ DIN APROAPE 1 000 DE PREOȚI ȘI FUNCȚIONARI. ACEST STAT — CEL MAI MIC DIN LUME — ÎNTREȚINE RELAȚII DIPLOMATICE CU 51 DE ȚĂRI.

CELE MAI VALOROASE OPERE DE ARTĂ SEMNATE DE MICHEL ANGELO, BOTTICELLI. PERUGINO, RAFAEL ȘI VERONESE SE GĂSESC ÎN INCINTA VATICANULUI.

* * *

COLȚ PITORESC DIN LIECHTENSTEIN

SAMOA DE VEST, ÎN SUPRAFAȚĂ DE 2 842 KM², ESTE SINGURUL STAT INDEPENDENT DIN ÎNTREAGA POLINEZIE. CA SIMBOL AL ELIBERĂRII, PE DRAPELUL DE STAT SE AFLĂ CONSTELAȚIA CRUCEA SUDULUI.

STATUL ESTE FORMAT DIN DOUĂ MARI INSULE VULCANICE: SAVAII ȘI UPOLU. FIIND LIPSITE DE BOGĂȚII MINERALE, INSULELE AU O ECONOMIE EXCLUSIV AGRARĂ BAZATĂ PE 3 CULTURI PRINCIPALE: COCOTIERI BANANIERI ȘI ARBORI DE CACAO.

POPULAȚIA INSULELOR ESTE FORMATĂ DIN 130 000 DE POLINEZIENI CARE ÎN AFARĂ DE AGRICULTURĂ SE OCUPĂ ȘI CU PESCUITUL. CAPITALA APIA ESTE SITUATĂ PE COASTA DE NORD A INSULEI UPOLU. AICI SE AFLĂ CÎTEVA ȘCOLI SUPERIOARE ÎN CARE ÎNVAȚĂ TINERI DIN ÎNTREAGA POLINEZIE. DE ALTFEL ORAȘUL APIA ESTE CUNOSCUT ȘI CA UNUL DIN IMPORTANTELE PORTURI ALE PACIFICULUI PRIN CARE SE EXPORTĂ COPRA, CAUCIUC, BANANE ȘI MATERIAL LEMNOS.

DIN MUNȚII BAIA IZVORĂSC CÎTEVA RÎURI CARE ÎN DRUMUL LOR FORMEAZĂ NUMEROASE CASCADE CE-ȘI ROSTOGOLESC APELE PÎNĂ LÎNGĂ APIA.

ÎN VECINĂTATEA CAPITALEI A LOCUIT ÎNTR-O CĂSUȚĂ DE BAMBUS CUNOSCUTUL SCRIITOR STEWENSON CARE A ȘI SCRIS CÎTEVA CĂRȚI ÎN LIMBA SAMOEZĂ.

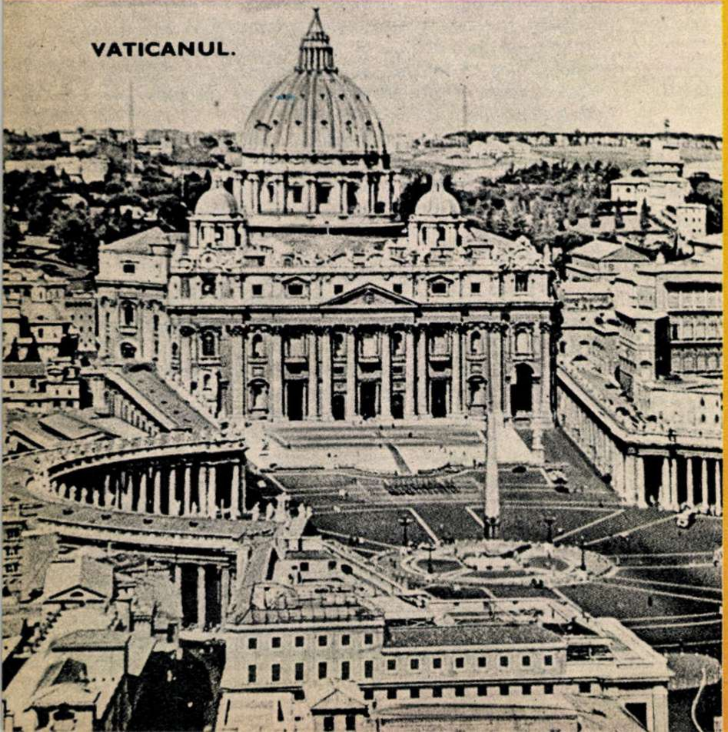

VATICANUL.

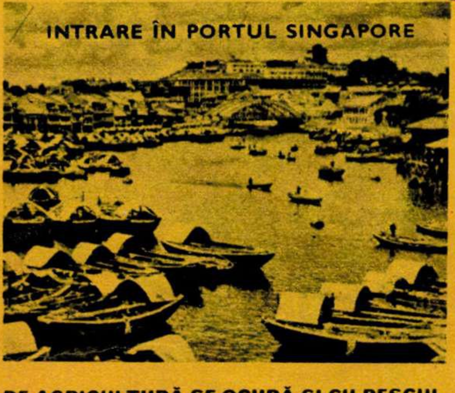

INTRARE ÎN PORTUL SINGAPORE

SAMOA DE VEST E PATRIA BĂUTURII KAWA CARE SE PREPARĂ DIN RĂDĂCINILE ARBORELUI KAWA. ÎNAINTE DE A GUSTA DIN ACEASTĂ BĂUTURĂ SAMOEZII BAT DE TREI ORI DIN PALME ȘI ROSTESC CUVÎNTUL MANUIA CARE SE TRADUCE PRIN «NOROC».

* * *

PE O INSULĂ ÎN SUPRAFAȚĂ DE NUMAI 581,1 KM² SITUATĂ LÎNGĂ ECUATOR, SE AFLĂ REPUBLICA INDEPENDENTĂ SINGAPORE. ACEST STAT LILIPUTAN ARE O POPULAȚIE DE APROAPE 2 MILIOANE DE LOCUITORI.

ORAȘUL SINGAPORE (CAPITALA REPUBLICII) CARE ESTE UN AMALGAM DE PAGODE, TEMPLE, ZGÎRIE NORI, BĂNCI, CAFENELE, TAVERNE, BAZARE ȘI PARCURI ESTE ȘI ASTĂZI UNUL DIN CELE MAI MARI ȘI MAI MODERNE PORTURI DIN LUME. PRIN EL TREC 100 DE LINII MARITIME INTERNAȚIONALE CARE LEAGĂ TOATE ȚĂRILE DIN BAZINELE OCEANELOR PACIFIC ȘI INDIAN CU EUROPA ȘI AMERICA. LA CHEIURILE ACESTUI «GIBRALTAR ASIATIC» ACOSTEAZĂ ANUAL APROAPE 50 000 DE NAVE.

DE-A LUNGUL CHEIURILOR PE DISTANȚE DE ZECI DE KILOMETRI, ALĂTURI DE VASELE MODERNE SE VĂD MII DE «ȘAMPANELE» — LOCUINȚE AMENAJATE PE MICI AMBARCAȚIUNI — UNDE TRĂIESC MUNCITORII DIN PORT ȘI OAMENII NEVOIAȘI.

STATUL SINGAPORE NU DISPUNE DE BOGĂȚII NATURALE. CIRCA 80% DIN LOCUITORI SÎNT LEGAȚI DE COMERȚ SAU DE SFERELE DE ACTIVITATE ÎNRUDITE. MĂRFURILE CARE SÎNT DESCĂRCATE ÎN PORT SÎNT REVÎNDUTE SAU PRELUCRATE (PETROLUL, CAUCIUCUL, LEMNUL etc.)

GHIDUL MICULUI PIETON

Cuvinte încrucișate de prof. AXIOTI TEODOR

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1								■			
2									■		
3		■					■				
4						■					
5					■					■	
6		■		■			■				
7						■			■		
8	■			■				■			
9						■					
0			■							■	
1					■						

ORIZONTAL: 1).Stop!; Activitate care, desfășurată pe partea carosabilă a străzii, vă primejduiește viața; 2) Cel care respectă regulile de circulație; La frînă; 3) Stabilește reguli pentru buna desfășurare a circulației și prevenirea accidentelor; Orășel în India. 4) Zgomote mari;! Trecuți... cu vederea! 5) Pregătită; Terenuri accidentate! 6) Pîrvu Dorin; A sta pe loc cînd apare culoarea roșie la semafor. 7) Mici pietoni pentru care a fost editat de către D.M.C. «Ghidul micului pieton» (fem. sing.); Vene!; Din viteză; 8) Plantă textilă; A cunoaște regulile de circulație; Șeful agiei, în trecut. 9) Zice că se «strecoară» cu ușurință printre vehicule, fără a-și da seama la ce pericole se expune (fem.); Așa cum trebuie să fie un elev, care traversează strada; 10) Pe cale!; Dat în caz de accidente. 11) «Instrument» prin care milițianul arată că se poate trece la o intersecție unde lipsește stopul; Ar merita-o cei care nesocotesc regulile de circulație.

VERTICAL: 1) Mașina care apare în cazuri de accidente; Culoarea care indică locurile de trecere pentru pietoni; 2) Din respect! În cuplaj; Semnificația culorii «verde» pentru cel care așteaptă cuminte în fața stopului. 3) Lucrători de la circulație care veghează la respectarea legii circulației pietonilor și autovehiculelor. 4) Iute, dar nu pe stradă! (fem.); Drum larg. 5) A trece prea repede drumul, lucru nepermis și care poate duce la accidente; Loc de trecere marcat pentru pietoni. 6) Ca să nu întîrzii la ele, nu trebuie să alergi pe stradă, ci să pleci mai devreme de acasă; Repede!; Din tub. 7) Luminează piramidele; Trec... la grămadă!; Avut de preț al fiecăruia și care poate fi păstrat mult timp dacă sînt respectate și regulile de circulație; 8) Loc din spatele tramvaiului unde stau cocoțați unii copii neascultători expunîndu-se unor grave accidente; În întregime. 9) Comună din R.F.G.; A aerisi. 10) Centru urban unde, datorită aglomerației, trebuie să fim foarte atenți cînd circulăm; Mare diviziune în natură. 11) În ansamblul ei aceasta presupune și respectarea strictă a regulilor de circulație.

Dicționar: 1) ANAV — orășel în India; 2) NIEP — comună în R.F.G.

UMOR STRĂIN

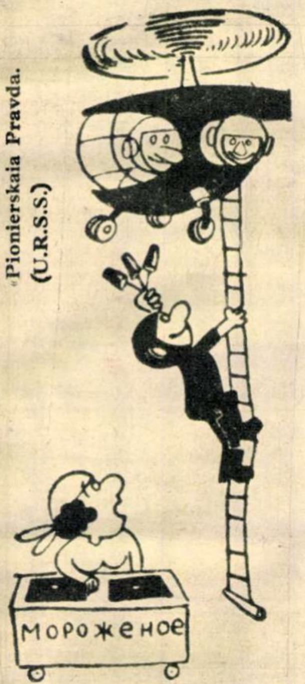

«Pionierskaia Pravda.»
(U.R.S.S.)

ARITMOGRIF:

ORAȘE

Înlocuind cifrele prin litere veți obține pe verticală de la A la B un oraș din sud-vestul țării, nod feroviar și centru economic, iar pe orizontal alte orașe de pe întinsul patriei.

				A				
		7	2	1	2	8		
9	10	3	4	2	11	6	4	10
7	8	1	8	3	6	5	9	10
	3	2	12	2	8	9	10	
1	13	14	2	4	6	5	9	10
	15	13	1	5	2	4	10	
	16	10	9	6	5	9	10	
		5	6	7	6	5		
	15	6	9	6	5	9	10	
	13	3	2	5	9	10	6	
				B				

SEMNUL

CE SEMN TREBUIE PUS ÎNTRE CIFRELE 4 ȘI 5 PENTRU A OBȚINE UN NUMĂR MAI MARE DECÎT 4 ȘI MAI MIC DECÎT 5?

Ți-ai reînnoit abonamentul
la Cutezătorii?

CLUBUL MATEMATICIENILOR

Profesor universitar FLORICA CÂMPAN

VĂ PREZINTĂ ÎN CONTINUARE

cea de a treia parte a ciclului

MISTERIOSUL π

Încă din epoca primitivă, pentru măsurarea suprafețelor omul a ales cea mai simplă dintre suprafețe — patratul, cu ajutorul căruia a stabilit reguli pentru aflarea ariei figurilor plane, mărginite de linii drepte. Nemulțumindu-se cu atîta, el a vrut să afle și aria unui cerc și a aflat-o, înlocuind cercul cu exagonul înscris în el. În felul acesta, metoda prin care omul primitiv afla aria cercului se exprimă în limbajul nostru modern prin formula: aria cercului = $3 r^e$*, r fiind raza cercului. Voi știți că aria cercului este dată de formula* πr^2*, așadar; iată că întîlnim din nou valoarea cunoscută* $\pi = 3$*! Egiptenii însă nu s-au mulțumit cu această metodă primitivă care dădea rezultate prea puțin exacte și au imaginat un procedeu mai subtil. Anume, ei au circumscris un pătrat cercului. După ce au împărțit laturile lui în cîte trei părți egale (fig. 1) au unit diviziunile dinspre vîrfuri, formînd astfel un octogon. E clar că acest octogon e mai aproape de cerc decît exagonul înscris, fiindcă el înlănțuie cercul, și părțile lui din afara cercului compensează întru cîtva pe acelea din interiorul lui. Aria acestui octogon nu-i greu de calculat. Vă arăt cum, și o las în seama voastră: notînd diametrul cercului cu «d», din aria patratului* d^2 *trebuie scăzută aria celor 4 triunghiuri de la vîrf, sau a două patrate cu latura* $\frac{d}{3}$*. Egalînd aria astfel obținută cu aria cercului (*πr^2*), veți obține o nouă valoare pentru* π*, anume* $\pi = (\frac{16}{9})^2 = 3{,}16$*. Și, să vă mai gîndiți la ceva: că aria octogonului se poate calcula ca aria unui patrat care are ca latură* $(d - \frac{d}{9})$*.*

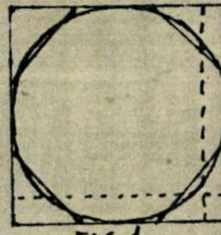

FIG 1

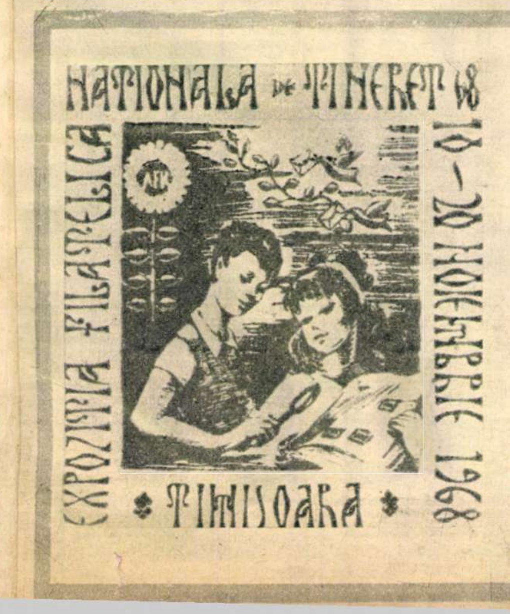

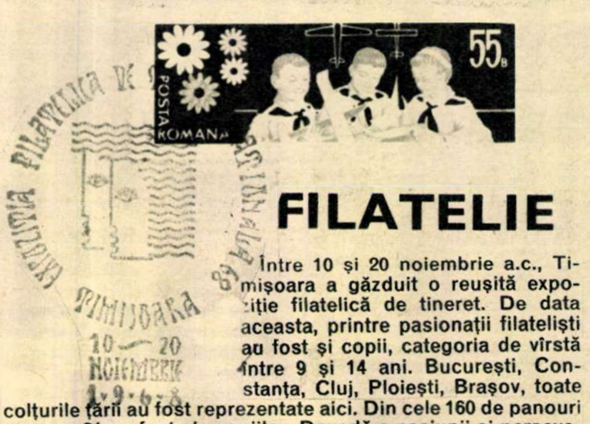

FILATELIE

Între 10 și 20 noiembrie a.c., Timișoara a găzduit o reușită expoziție filatelică de tineret. De data aceasta, printre pasionații filateliști au fost și copii, categoria de vîrstă între 9 și 14 ani. București, Constanța, Cluj, Ploiești, Brașov, toate colțurile țării au fost reprezentate aici. Din cele 160 de panouri expuse, 91 au fost ale copiilor. Dovadă a pasiunii și perseverenței acestora este tematica bogată a expozanților: de la viața de toate zilele a copiilor patriei noastre, la fauna și flora României, realizări ale economiei țării, file din istoria patriei, pagini din istoria cuceririi cosmosului de către om, literatura și arta contemporană și multe alte teme interesante.

5 OPERE AUTORI

* * *

Vă prezentăm mai jos două liste: una care cuprinde titlurile a 5 opere literare și a doua, care cuprinde numele a 5 scriitori clasici români Fiecare titlu aparține unuia dintre scriitorii citați. Puteți voi să alcătuiți o singură listă, în care să treceți corect numele scriitorului și titlul operei ce-i aparține?

1. Peste codri sta cetatea...	A) B. Delavrancea
2. Bursierul	B) C. Negruzzi
3. Cîntec vechi	C) M. Sadoveanu
4. Hoțul	D) M. Eminescu
5. Scormon	E) I. Slavici

• SFINX • SFINX

108

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

14

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Întors de la Dunăre, în apele căreia înecase armatele lui Sinan Pașa, lui Mihai i se înfățișează voinicul Gruia, fiul lui Baba Novac, aprig luptător împotriva turcilor. Lăudîndu-l pentru faptele lui, Mihai îi dăruiește o sabie de Damasc.

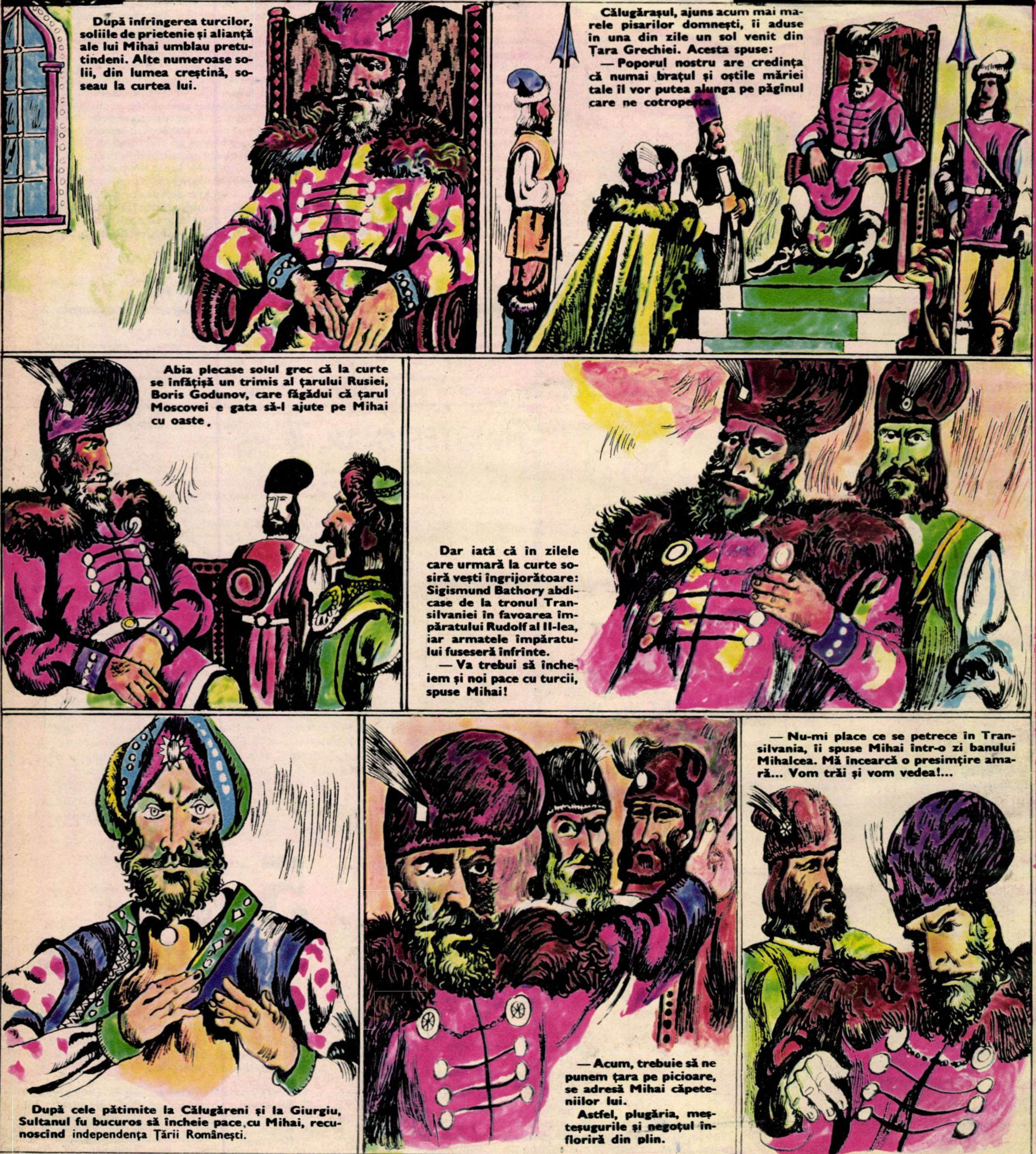

După înfrîngerea turcilor, soliile de prietenie și alianță ale lui Mihai umblau pretutindeni. Alte numeroase solii, din lumea creștină, soseau la curtea lui.

Călugărașul, ajuns acum mai marele pisarilor domnești, îi aduse în una din zile un sol venit din Țara Greciei. Acesta spuse:

— Poporul nostru are credința că numai brațul și oștile măriei tale îl vor putea alunga pe păgînul care ne cotropește.

Abia plecase solul grec că la curte se înfățișă un trimis al țarului Rusiei, Boris Godunov, care făgădui că țarul Moscovei e gata să-l ajute pe Mihai cu oaste.

Dar iată că în zilele care urmară la curte sosiră vești îngrijorătoare: Sigismund Bathory abdicase de la tronul Transilvaniei în favoarea împăratului Rudolf al II-lea, iar armatele împăratului fuseseră înfrînte.

— Va trebui să încheiem și noi pace cu turcii, spuse Mihai!

După cele pătimite la Călugăreni și la Giurgiu, Sultanul fu bucuros să încheie pace cu Mihai, recunoscînd independența Țării Românești.

— Acum, trebuie să ne punem țara pe picioare, se adresă Mihai căpeteniilor lui.

Astfel, plugăria, meșteșugurile și negoțul înfloriră din plin.

— Nu-mi place ce se petrece în Transilvania, îi spuse Mihai într-o zi banului Mihalcea. Mă încearcă o presimțire amară... Vom trăi și vom vedea!...

(Va urma)

Cutezătorii 51

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor. Lucia SICOMAS

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.